

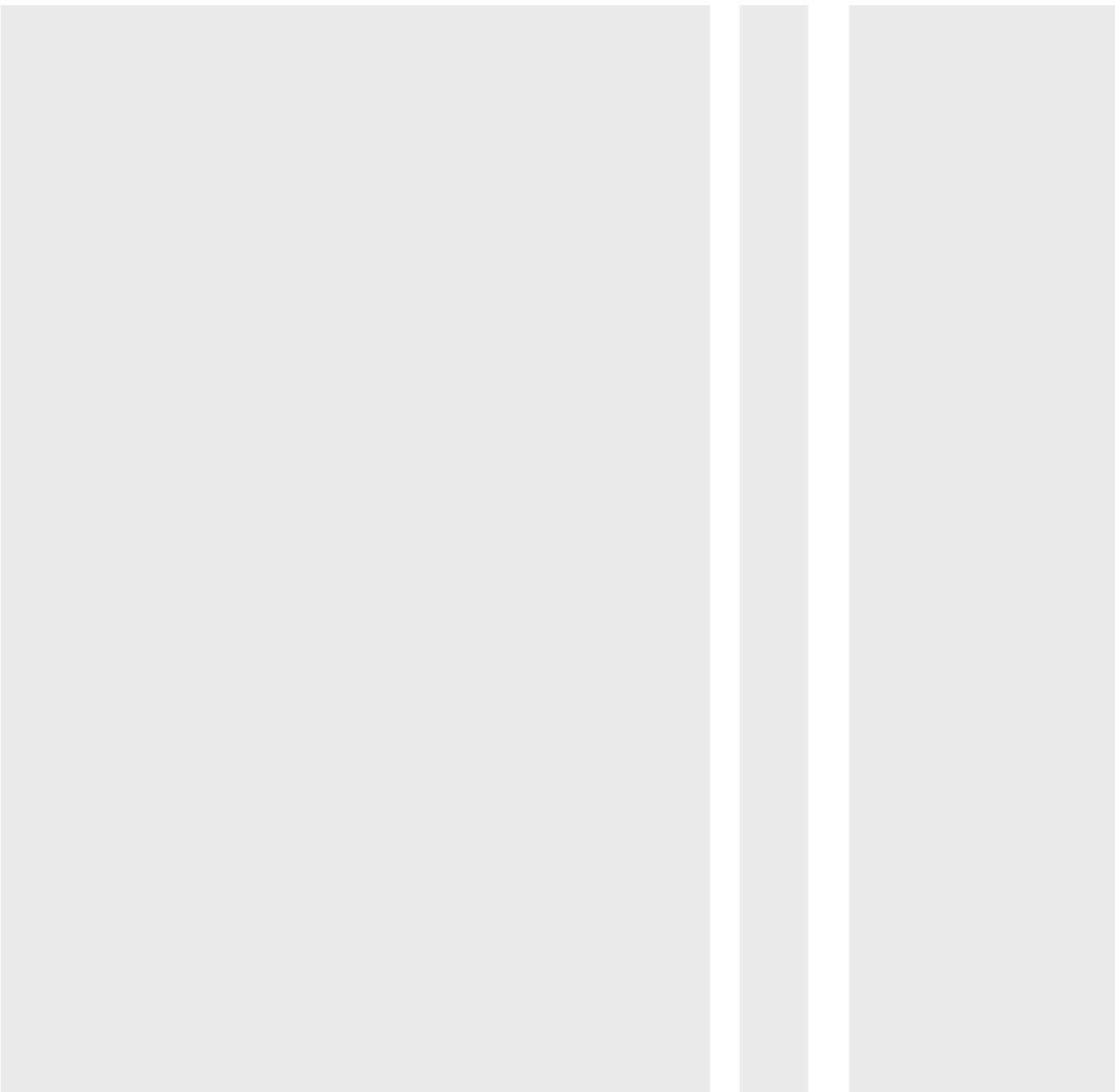
Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas

2005. gada publiskais pārskats

Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas

2005. gada publiskais pārskats

Latvijas Republikas Aizsardzības ministrija

K. Valdemāra iela 10/12, Rīga, LV—1473, Latvija
www.mod.gov.lv

Valsts aģentūra «Tēvijas sargs»

K. Valdemāra iela 10/12, Rīga, LV—1473, Latvija
www.sargs.lv

Foto: **Anda Kukemilka, Einārs Binders, Jānis Pipars, Māris Zemgalietis**
Iespiests valsts aģentūrā "Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūra"

Saturs

	Aizsardzības ministrijas valsts sekretāra ievads	5. lpp.
1. nodaļa	Aizsardzības ministrijas kompetence, struktūra un personāls	7. lpp.
2. nodaļa	Aizsardzības politika un plānošana	11. lpp.
3. nodaļa	Normatīvo aktu izstrāde valsts aizsardzības jomā	15. lpp.
4. nodaļa	Starptautiskā sadarbība	19. lpp.
5. nodaļa	Militārā izglītība, zinātne un svešvalodu apmācība	25. lpp.
6. nodaļa	Vides aizsardzība	29. lpp.
7. nodaļa	Budžeta līdzekļu izlietojums	31. lpp.
8. nodaļa	Iekšējais audits	35. lpp.
9. nodaļa	Sabiedriskās attiecības	36. lpp.
10. nodaļa	Aizsardzības ministrijas padotībā esošās iestādes:	39. lpp.
	Militārā dienesta iesaukšanas centrs	39. lpp.
	Militārās izlūkošanas un drošības dienests	40. lpp.
	Jaunsardzes centrs	40. lpp.
	Aizsardzības īpašumu valsts aģentūra	41. lpp.
	Valsts aģentūra «Latvijas Kara muzejs»	42. lpp.
	Valsts aģentūra «Tēvijas sargs»	43. lpp.
11. nodaļa	Nacionālie bruņotie spēki	45. lpp.

Aizsardzības ministrijas valsts sekretāra ievads

Man ir liels gandarījums sniegt jūsu vērtējumam ikgadējo Aizsardzības ministrijas darbības pārskatu, kurā ir apkopota informācija par nozīmīgākajām aktualitātēm, attīstības tendencēm un paveikto aizsardzības sistēmā 2005. gadā.

Saskaņā ar Nacionālo bruņoto spēku (NBS) vidēja termiņa attīstības plānu, kuru Ministru kabinets apstiprināja 2005. gada jūnijā, galvenā uzmanība 2005. gadā tika veltīta aizsardzības sistēmas modernizācijai un bruņoto spēku profesionalizācijai. Liela uzmanība bija veltīta Latvijas NBS vienību sagatavošanai dalībai starptautiskajās operācijās Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (*NATO*), Eiropas Savienības (*ES*), Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (*EDSO*) un daudznacionālo spēku sastāvā.

2005. gadā tika turpināts darbs pie Zemessardzes pilnveidošanas, lai tā atbilstu kolektīvās aizsardzības apstākļiem. Pirmo reizi *NATO* militārajai operācijai Latvijas vienība tika veidota no zemessargiem. NBS un tai skaitā Zemessardze piedalījās janvāra vētras seku likvidēšanā. Arī turpmāk NBS sniegs atbalstu sabiedrībai dabas katastrofu seku likvidēšanā.

NBS vidēja termiņa attīstības plānā 2005.—2008. gadam ir noteikti attīstības mērķi, kuri NBS jāsasniedz gan nacionālo, gan *NATO* un *ES* aizsardzības uzdevumu izpildei. Kā prioritātes tajā ir noteiktas *NATO* spēku attīstības mērķu izpilde, NBS vienību dalība starptautiskajās operācijās, NBS profesionalizācija un modernizācija, NBS pretterorisma spēju attīstība sadarbībā ar atbildīgajām valsts institūcijām, NBS spēju attīstība civilās sabiedrības atbalstam, kā arī sadarbība ar Baltijas valstīm kolektīvajai aizsardzībai nepieciešamo militāro spēju attīstīšanā un pilnveidošanā.

Latvija ir sagatavojusi *NATO* operācijām paredzētu bataljona kaujas grupu ar 180 dienu gatavības līmeni. 2005. gada novembrī šī vienība veiksmīgi izturēja sertifikācijas pārbaudi, kas apliecina vienības gatavību un atbilstību *NATO* standartiem.

Latvija kopā ar citām Baltijas valstīm 2005. gadā ir veikusi apjomīgu darbu, lai attīstītu nepieciešamo infrastruktūru un gaisa telpas kontroles un aizsardzības sistēmu *NATO* kolektīvi īstenotās gaisa telpas patrulēšanas operācijās.

2005. gadā *NATO* pieņēma lēmumu rīkot *NATO* valstu un valdību vadītāju sanāksmi Rīgā. Ir uzsākts sanāksmes organizēšanas darbs, lai 2006. gada novembrī sekmīgi varētu norisināties šis starptautiski nozīmīgais notikums.

Izsaku pateicību Aizsardzības ministrijas un tās padotības iestāžu darbiniekiem, NBS karavīriem un mūsu sadarbības partneriem par apzinīgu un profesionālu darba pienākumu pildīšanu un veiksmīgu sadarbību Latvijas aizsardzības pamatuzdevumu īstenošanā.

A handwritten signature in black ink, reading "Edgars Rinkēvičs". The signature is written in a cursive, slightly slanted style.

Valsts sekretārs

Edgars Rinkēvičs

Aizsardzības ministrijas kompetence, struktūra un personāls

Aizsardzības ministrija (AM) ir valsts aizsardzības nozares vadošā valsts pārvaldes iestāde, kura ir tieši pakļauta aizsardzības ministram.

Ministrijas funkcijas ir izstrādāt valsts aizsardzības politiku, kā arī organizēt un koordinēt valsts aizsardzības politikas īstenošanu.

Lai to paveiktu, ministrija:

- ▼ nodrošina NBS kaujas gatavību un atbilstību *NATO* militārajiem standartiem,

- ▼ sagatavo militāro draudu analīzi, izstrādā valsts aizsardzības koncepciju un valsts aizsardzības plānu,
- ▼ nodrošina valsts aizsardzībā iesaistītā personāla pārvaldi un militāro izglītību,
- ▼ sadarbojas ar *NATO* un citām starptautiskajām drošības un aizsardzības organizācijām valsts aizsardzības jomā,
- ▼ īsteno citus Ministru kabineta (MK) un Saeimas uzticētos uzdevumus valsts aizsardzības jomā.

AM izstrādā nozari reglamentējošo tiesību aktu un politikas plānošanas dokumentu projektus, ārējos normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos izdod administratīvos aktus, sagatavo un sniedz priekšlikumus par valsts aizsardzībai nepieciešamo finansējumu no valsts budžeta, nodrošina nozares politikas īstenošanu ministrijas padotībā esošajās valsts pārvaldes iestādēs, kā arī savas kompetences ietvaros pārstāv valsts intereses starptautiskajās organizācijās un ES institūcijās.

Ministrijas padotībā ir:

- ▼ tiešās valsts pārvaldes iestādes:
 - Militārā dienesta iesaukšanas centrs,
 - Jaunsardzes centrs;
- ▼ valsts aģentūras:
 - Aizsardzības īpašumu valsts aģentūra,
 - valsts aģentūra «Latvijas Kara muzejs»,
 - valsts aģentūra «Ievijas sargs»,
 - Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūra,
- ▼ valsts drošības iestāde:
 - Militārās izlūkošanas un drošības dienests.Aizsardzības ministra tiešā pakļautībā ir NBS komandieris.

2005. gadā Aizsardzības ministrijā notikušas šādas strukturālās izmaiņas:

- ▼ Reorganizējot Valsts zemes dienestu (VZD), atbilstoši VZD institucionālās attīstības koncepcijai MK valsts ģeodēzijas, kartogrāfijas, ģeogrāfiskās informācijas pamatdatu sagatavošanas, infrastruktūras veidošanas un uzturēšanas funkcijas un funkciju veikšanai nepieciešamo personālu ar rīkojumu «Par valsts zemes dienesta reorganizāciju» ir nodevis AM padotībā — valsts aģentūrai «Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūra» (LĢIA). 2005. gadā tika sagatavota normatīvā bāze LĢIA darbības uzsākšanai no 2006. gada janvāra.
- ▼ Atbilstoši MK lēmumam ar rīkojumu 2005. gadā AM tika izveidota jauna nodaļa — NATO valstu un valdību vadītāju sanāksmes organizācijas birojs. Nodaļas uzdevums ir NATO valstu un valdību vadītāju sanāksmes organizēšana Rīgā 2006. gada novembrī.
- ▼ Ievērojami paplašinoties zinātniskās pētniecības sadarbībai militāro pētījumu jomā, bija nepieciešams nodrošināt šīs jomas administrēšanu. Reorganizējot Militārās izglītības un zinātnes koordinācijas nodaļu, no 2005. gada 1. marta ir izveidota patstāvīga Zinātnes koordinācijas nodaļa. Tās uzdevums ir nodrošināt zinātnisko pētījumu organizāciju valsts aizsardzības jomā.
- ▼ Izveidots iepirkumu neatkarīgas kontroles mehānisms. Saskaņā ar šo mehānismu tiek veikta teh-

nisko specifikāciju atbilstības pārbaude likuma «Par valsts un pašvaldību iepirkumiem» mērķiem. Šī pārbaudes sistēma ļauj samazināt korupcijas iespējas tehnisko specifikāciju izstrādes procesā.

Aizsardzības ministrijas personāls

2005. gada decembra beigās Aizsardzības ministrijā strādāja 197 darbinieki, t. sk. 143 (no tiem 7 militārpersonas) iecelti ierēdņu amatos un 54 darbinieki uz darba līguma pamata. Ministrijas administratīvo funkciju nodrošināšanai apstiprināti četri valsts sekretāra vietnieki, septiņi departamentu direktori, 38 nodaļu vadītāji, no tiem 17 — patstāvīgo nodaļu vadītāji.

Diplomātiskajā dienestā pienākumus pildīja 28 AM darbinieki.

2005. gadā AM strādāja 137 sievietes un 60 vīrieši, savukārt diplomātiskajā dienestā — 12 sievietes un 16 vīrieši. Gandrīz 43,8% darbinieku ir vecumā no 20 līdz 30 gadiem, 17% — vecumā no 31 līdz 40 gadiem, 20,2% — vecumā no 41 līdz 50 gadiem, savukārt vairāk par 60 gadiem ir 3,3% AM strādājošo.

95% AM darbinieku ir augstākā izglītība, no tiem 32% ir ekonomikas un vadības zinību speciālisti, 24% — politikas zinātnes speciālisti, 16% — juristi (tiesību zinātņu speciālisti), 2% — vēstures—filozofijas speciālisti, savukārt 26% AM darbinieku ir apguvuši citu specialitāti.

Aizsardzības ministrijas personāla apmācība

AM atbalsta darbinieku mācības augstākajās mācību iestādēs Latvijā un dažādos mācību centros ārvalstīs. Tiesību aktos noteiktajā kārtībā darbinieki saņem mācību maksas kompensāciju.

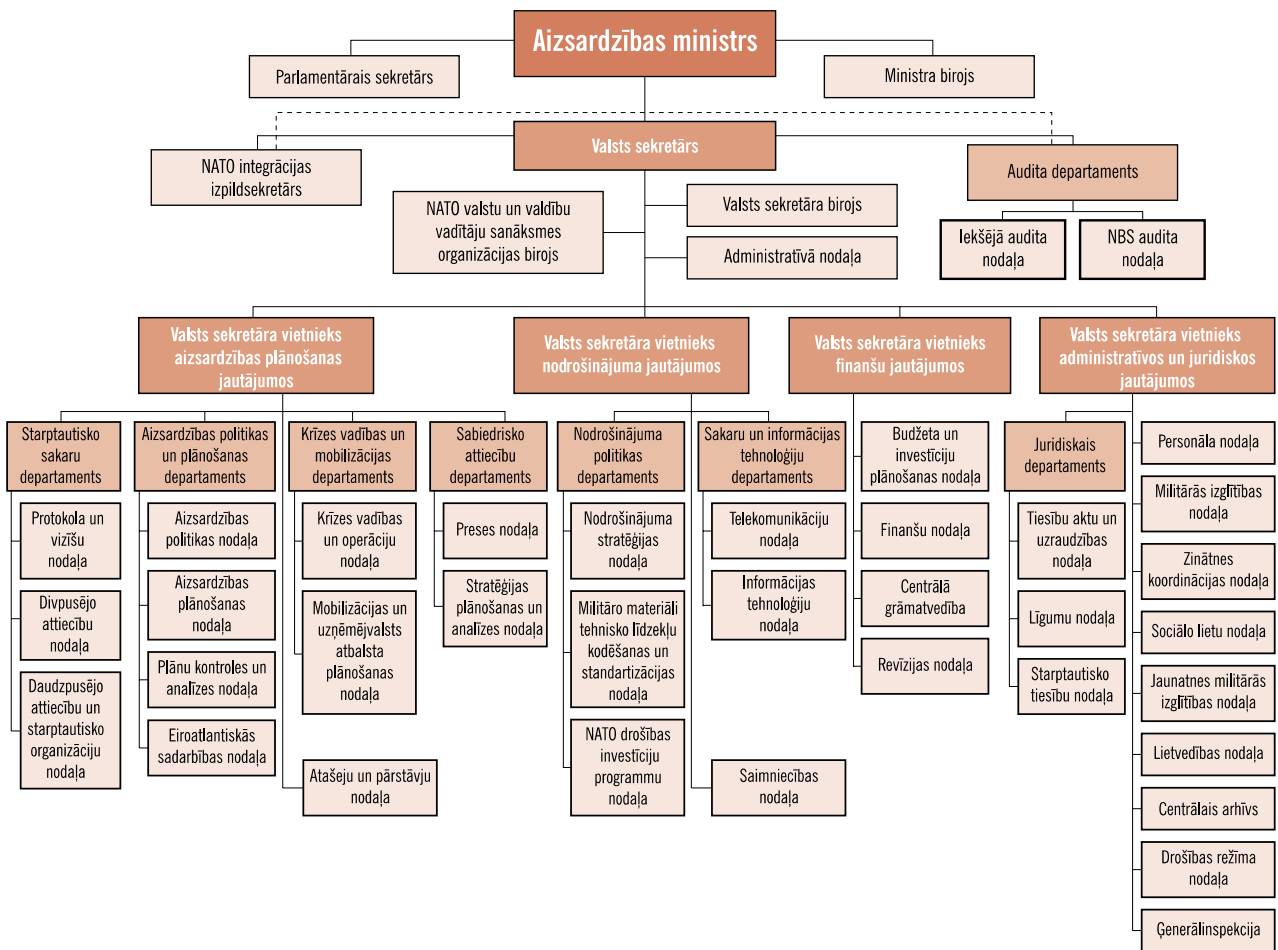
Ministrijas darbiniekiem ir iespējas papildināt zināšanas drošības politikā ārvalstu mācību centros Šveicē, Vācijā, NATO koledžā Romā, NATO skolā Oberammergavā (Vācijā), Baltijas aizsardzības koledžā (BALTDEFCOL) u. c.

AM darbiniekiem ir iespējas papildināt svešvalodu (angļu un franču valodas) prasmis ministrijas organizētajosursos, kā arī izmantot Francijas Kultūras centra piedāvātos franču valodas mācību kur-

sus. AM organizētajos svešvaloduursos ministrijā mācības ir uzsākuši 58 darbinieki, no tiem 43 darbinieki apgūst angļu, bet 15 — franču valodu.

LR Aizsardzības ministrijas Centrālā aparāta administratīvās struktūras shēma

Apstiprināts ar 20.10.2005. rīkojumu nr. 163

Aizsardzības politika un plānošana

Saskaņā ar 2003. gada valsts aizsardzības koncepciju un valdības deklarācijā noteiktajiem valsts aizsardzības uzdevumiem 2005. gadā galvenā uzmanība tika veltīta aizsardzības sistēmas modernizācijai. Aizsardzības attīstības plānošanā tas nozīmēja divus galvenos stratēģiskos virzienus:

- ▼ sagatavot vadlīnijas un attīstības plānus to prioritāro NBS militāro spēju sasniegšanai, kas nākamā četrus gadus laikā būtu nepieciešamas gan nacionālo, gan NATO un ES uzdevumu izpildei,
- ▼ sagatavot vadlīnijas un attīstības plānus veiksmīgai NBS pārejai no obligātā militārā dienesta uz profesionālo militāro dienestu.

Militāro spēju attīstība

Attīstības virzienu un prioritāšu definēšana

Latvijas bruņoto spēku attīstības virzienus un uzdevumus nosaka Saeimas un MK apstiprinātas koncepcijas un attīstības plāni.

Paredzēts, ka līdz 2008. gada beigām valsts aizsardzībai prognozēto finanšu līdzekļu ietvaros NBS būs:

1. Attīstītas spējas piedalīties starptautiskās militārās operācijās ar šādām vienībām:

- ▼ bataljona kaujas grupu ar kaujas atbalsta un kaujas nodrošinājuma vienībām (no 31. 12. 2006., ar kaujas gatavību 180 dienas),
- ▼ militārās policijas vadu (no 31. 12. 2005., ar kaujas gatavību 30 dienas),
- ▼ nesprāgušās munīcijas neitralizēšanas vadu (no 31. 12. 2005., ar kaujas gatavību 30 dienas),
- ▼ vienu pretmīnu cīņas kuģi (no 31. 12. 2006.),
- ▼ civilmilitārās sadarbības (CIMIC) speciālistiem (no 31. 12. 2006.),
- ▼ pārvietošanās kontroles vienību (no 31. 12. 2006., ar kaujas gatavību 180 dienas),
- ▼ militārajiem mediķiem, kuru vienības tiks komplektētas atkarībā no pieprasījuma;

2. Ieviesta jauna spēku struktūra:

- ▼ lai uzlabotu plānošanas sistēmu, NBS Apvienotais štābs pārņems Sauszemes spēku, Jūras spēku un Gaisa spēku štābu stratēģiskās ilgtermiņa plānošanas funkcijas;

3. Pabeigta pāreja uz profesionālo militāro dienestu;

4. Uzsākti un/vai pabeigti vairāki nozīmīgi modernizācijas un infrastruktūras investīciju projekti — pretmīnu cīņas kuģu iegāde, Lielvārdes bāzes attīstība, krasta apsardzes kuģu būve Latvijā,

NBS 2. kājnieku bataljona karavīri parādē 11. novembra krastmalā. 2005. gada novembris.

Līguma parakstīšana starp Latvijas un Nīderlandes Jūras spēkiem par pretmīnu cīņas kuģu iegādi. 2005. gada augusts

NBS Gaisa spēku Reģionālais gaisa telpas novērošanas un operāciju centrs. 2005.gada marts.

NBS sakaru sistēmas attīstība, NBS vienību nodrošināšana ar *NATO* standartiem atbilstošiem strēlnieku ieročiem, Apvienotā operāciju centra izbūve, Jūras novērošanas sistēmas attīstība u. c.

Kolektīvās aizsardzības spēju attīstība

Saskaņā ar NBS vidēja termiņa attīstības plānā noteikto, ka vairākām *NATO* un ES operācijām deleģējamām vienībām līdz 2006. gada beigām ar atšķirīgu gatavības pakāpi ir jābūt gatavām šo organizāciju uzdevumu izpildei, jau 2005. gadā notika pastiprināta šādu vienību sagatavošana.

Viens no svarīgākajiem uzdevumiem bija *NATO* operācijām paredzētās bataljona kaujas grupas sagatavošana, kurai līdz 2006. gada beigām jāsasniedz 180 dienu gatavības līmenis. 2005. gada novembrī šī vienība saņēma *NATO* sertifikātu, kas apliecina uzdevuma veiksmīgu izpildi un vienības atbilstību *NATO* standartiem.

2005. gadā pastiprināti tika attīstītas, apmācītas un ekipētas arī Nesprāgušās munīcijas neitralizēšanas (NMN) vienība un Militārās policijas (MP) vienība. Tās būs pirmais Latvijas ieguldījums *NATO* Ātrās reaģēšanas spēku (*NRF*) izveidē. Paredzēts, ka sešu mēnešu dienestu *NRF* NMN veiks no 2006. gada vidus, bet MP — no 2007. gada janvāra. 2005. gadā tika parakstīts līgums par pretmīnu cīņas kuģu iegādi, kas dos iespēju modernizēt Jūras spēku floti (iepriekšējie kuģi tika iegūti galvenokārt dāvinājumu ceļā) un līdz 2006. gada beigām sagatavot vienu pretmīnu cīņas kuģi dalībai *NRF*.

Īstenojot 2004. gada rudenī ES valstu vadītāju

pieņemto lēmumu, 2005. gadā tika sākta daudz nacionālās ES Kaujas grupas attīstības plānošana, lai izveidotu kopīgu kaujas grupu ar Poliju līdz 2010. gadam. Paredzēts, ka Polijas vadītā Latvijas, Lietuvas, Slovākijas un Vācijas kopīgi veidotā Kaujas grupa būs izveidota līdz 2010. gada sākumam. Lai nodrošinātu efektīvu resursu izlietošanu, līdzīgi kā citas *NATO* valstis Latvija plāno ES Kaujas grupai piedāvāt tās militārās vienības, kas jau tiek gatavotas *NRF* uzdevumu izpildei.

2005. gadā Latvijas, Lietuvas un Igaunijas gaisa telpā tika turpināta *NATO* īstenotā gaisa telpas patrulēšanas operācija, ko pēc rotācijas principa īstenoja mūsu sabiedrotās valstis. Ņemot vērā, ka ne Latvijai, ne arī pārējām Baltijas valstīm pēc to neatkarības atjaunošanas nav bijusi sava kaujas lidmašīnu eskadriļa, jāatzīst, ka 2005. gadā Baltijas valstis kopīgi veica apjomīgu darbu, lai attīstītu šādai operācijai nepieciešamo infrastruktūru un gaisa telpas kontroles un aizsardzības sistēmu.

Kā *NATO* dalībvalsts Latvija piedalās vairāku kolektīvai aizsardzībai nepieciešamo militāro spēju attīstīšanā. Latvija ir pievienojusies *NATO* sauszemes novērošanas sistēmas projektam, kā arī piedalās *NATO* valstu Jūras pārvadājumu koordinācijas centra izveidē, ar kura palīdzību nākotnē Latvija varēs nosūtīt savus karavīrus uz starptautisko operāciju rajoniem.

NBS atbalsts sabiedrībai, Zemessardzes attīstība

Pāreja uz profesionālo militāro dienestu uzlabos NBS karavīru sagatavotību nacionālo, *NATO*

NBS Sauszemes spēku 1. kājnieku bataljona sertifikācijas mācības — komandpunkta izvēršana. 2005. gada oktobris.

un ES uzdevumu izpildei. Tomēr vienlaikus samazināsies ikgadējais militāro apmācību un pirmās palīdzības sniegšanas iemaņas guvušo personu skaits, jo līdz šim tas notika obligātajā militārajā dienestā. Obligātais militārais dienests deva arī iespēju uzturēt tiešu saikni ar sabiedrību.

Lai arī turpmāk, profesionālā militārā dienesta apstākļos, saglabātu saikni starp sabiedrību un bruņotajiem spēkiem, nozīmīga loma izvirzīta brīvprātīgajam militarizētajam sabiedrības paš aizsardzības formējumam — Zemessardzei. Jaunsardze un Studentu bataljons savukārt veidos saikni ar jauniešiem, radot interesi par militāro dienestu.

2005. gadā tika uzsākts darbs pie Zemessardzes pilnveidošanas, lai tā atbilstu mūsdienu kolektīvās aizsardzības apstākļiem. Zemessardze būs nozīmīgs atbalsts profesionālajām vienībām gan valsts aizsardzības, gan NATO un ES uzdevumu izpildē. Turpināsies arī Zemessardzes specializācija kaujas atbalsta jomā un kaujas nodrošinājuma jomā — pretgaisa aizsardzībā, civilmilitārajā sadarbībā, artilērijā, loģistikā un aizsardzībā no masu iznīcināšanas ieročiem. Tāpat Zemessardze veiks stratēģiskas nozīmes objektu apsardzi un nepieciešamības gadījumā spēs sniegt atbalstu sabiedriskās kārtības uzturēšanā.

Profesionālo bruņoto spēku izveide

Atbilstoši 2003. gada nogalē Saeimas pieņemtajai valsts aizsardzības koncepcijai un MK apstiprinātajam Rīcības plānam pārejai uz profesionālo militāro dienestu, AM jau kopš 2003. gada īsteno

NBS Sauszemes spēku 1. kājnieku bataljona karavīrs bataljona sertifikācijas mācību laikā. 2005. gada oktobris.

pāreju no obligātā militārā dienesta (OMD) uz profesionālo militāro dienestu (PMD). NBS līdz 2006. gada beigām pāries uz profesionālo militāro dienestu — Latvija būs pirmā valsts Baltijas jūras reģionā, kurai būs profesionāli bruņotie spēki.

2005. gadā tika izstrādāti attīstības plāni, lai no 2007. gada 1. janvāra veiksmīgi varētu darboties profesionālā dienesta sistēma. Lai nodrošinātu ilgtspējīgu NBS konkurētspēju darba tirgū un garantētu valsts aizsardzībai nepieciešamā personāla skaita rekrutēšanu, īpaša vērība tika pievērsta sabiedrības informēšanas un sociālā atbalsta un atalgojuma programmu izstrādei. Saskaņā ar 2005. gada 17. maija MK apstiprināto Rīcības plānu pārejai uz profesionālo militāro dienestu, jau no 2006. gada aptuveni 5000 NBS karavīri, kuri nav nodrošināti ar dienesta dzīvojamo platību, saņem dzīvojamās telpas īres daļējas kompensācijas. Paredzēts reorganizēt arī Militārā dienesta iesaukšanas centru, kas nodos savus pienākumus un materiāltehniskos līdzekļus NBS Rekrutēšanas un

atlases centram (RAC), kura uzdevums ir piesaistīt un atlasīt kandidātus profesionālajam militārajam dienestam visās NBS apakšvienībās.

Dalība starptautiskajās operācijās

Viens no galvenajiem NATO un ES uzdevumiem ir starptautiskās drošības un stabilitātes stiprināšana šo organizāciju dalībvalstu drošības interesēm svarīgos reģionos. Latvija savu dalību starptautiskās operācijās uzsāka 1996. gadā, kad uz Bosniju un Hercegovinu tika nosūtīti pirmie Latvijas karavīri, kopš tā laika Latvijas karavīru dalība starptautiskās drošības stiprināšanā ir kļuvusi par neatņemamu NBS attīstības sastāvdaļu.

Starptautiskajās operācijās NBS pārliecinās, vai teorijas un praktisko apmācību laikā iegūtās zināšanas ir atbilstošas valsts aizsardzības stiprināšanai. Pēc secinājumiem, kas iegūti tādās operācijās kā, piemēram, daudznacionālās koalīcijas operācija Irākā, NBS eksperti spēj profesionālāk izvēlēties ekipējumu vai bruņojumu, kas nepieciešams NATO vai ES uzdevumu veikšanai un tiks iegādāts nākamo četru gadu un tālākās nākotnes modernizācijas programmās.

Latvijas NBS piedalās NATO operācijās Afganistānā un Kosovā, ES operācijā Bosnijā un Hercegovinā, daudznacionālo spēku operācijā Irākā, kā arī Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) operācijā Gruzijā.

NATO Starptautisko drošības palīdzības spēku operācijā Afganistānā (*International Security Assistance Forces — ISAF*) Latvija piedalās kopš 2003. gada februāra. 2005. gadā operācijā piedalījās 30 karavīri, kas pildīja nesprāgušās munīcijas speciālistu, štāba virsnieku un autovadītāju pienākumus.

2005. gadā Latvija turpināja piedalīties NATO operācijā Kosovā (*Kosovo Forces — KFOR*). Uz Kosovu tika nosūtīti 118 karavīri, kuri savus pienākumus pildīja kājnieku rotas, militārās policijas vienības un štāba virsnieku sastāvā. 2005. gadā šajā NATO operācijā pirmo reizi piedalījās Latvijas zemessargu vienība.

No 1996. gada Latvija piedalās miera un stabilitātes nodrošināšanas operācijā Bosnijā un Hercegovinā. Ņemot vērā drošības situācijas uzlabošanu, NATO klātbūtne Bosnijā un Hercegovinā

NBS Sauszemes spēku 2. kājnieku bataljona karavīri misijā Irākā. 2005. gada maijs.

pakāpeniski tika samazināta, un 2004. gada beigās NATO vadīto operāciju pārņēma ES. 2005. gadā šajā operācijā piedalījās seši Latvijas karavīri, kuri nodrošināja vadības štāba darbu.

Kopš 2003. gada Latvija kopā ar citām NATO un ES valstīm piedalās daudznacionālo spēku operācijā Irākā (*Operation Iraqi Freedom — OIF*). 2005. gadā operācijā piedalījās 259 Latvijas karavīri, kuri savus pienākumus pildīja kājnieku rotas, nesprāgušās munīcijas neitralizēšanas vienības un štāba virsnieku sastāvā. Tika sniegts arī praktisks atbalsts Irākas Bruņoto spēku izveidē: atbilstoši MK lēmumam AM Irākas Bruņotajiem spēkiem uzdevināja vieglos strēlnieku ieročus aptuveni 300 000 latu vērtībā.

2005. gadā Latvija EDSO starptautiskās novērošanas misijā Gruzijā piedalījās ar vienu novērotāju. Šīs misijas uzdevums ir veicināt Gruzijas robežu drošību.

Kopumā starptautiskajās operācijās 2005. gadā piedalījās 414 Latvijas karavīri.

Normatīvo aktu izstrāde valsts aizsardzības jomā

2005. gadā izstrādātie likumprojekti

Nosaukums	Grozījumu būtība
Grozījumi Militārā dienesta likumā	Grozījumi izstrādāti, lai noteiktu: <ul style="list-style-type: none"> - kārtību, kādā virsniekiem tiek piešķirtas dienesta pakāpes (karavīru atbilstību likumā noteiktajām prasībām izvērtē Augstākā atestācijas komisija); - kārtību, kādā tiek apstiprināti NBS vienību štatu saraksti; - tiesības arī bērna tēvam (karavīram) izmantot atvaļinājumu sakarā ar bērna piedzimšanu; - tiesības uz kompensāciju dzīvojamās telpas īres izdevumu un komunālo maksājumu segšanā visiem profesionālā militārā dienesta karavīriem; - tiesības uz medicīnisko aprūpi visiem atvaļinātajiem karavīriem, kas saņem izdienas pensiju.
Grozījumi likumā «Par Latvijas Republikas Zemessardzi»	Grozījumi izstrādāti, lai precizētu: <ul style="list-style-type: none"> - Zemessardzes jēdzienu un uzdevumus atbilstoši pieņemtajiem grozījumiem NBS likumā; - likumā lietoto terminoloģiju atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma un Komerclikuma terminoloģijai; - kārtību par Zemessardzes finansējuma ieguves avotiem un iegūto finanšu līdzekļu izlietošanas kārtību.
Grozījumi Mobilizācijas likumā	Grozījumi izstrādāti, lai precizētu: <ul style="list-style-type: none"> - terminoloģiju atbilstoši Komerclikumā un Valsts pārvaldes iekārtas likumā lietotajai terminoloģijai.
Grozījums Militārpersonu izdienas pensiju likumā	Grozījums izstrādāts, lai precizētu: <ul style="list-style-type: none"> - militārpersonu izdienas pensiju piešķiršanas nosacījumus atbilstoši Militārā dienesta likumam, izslēdzot atsauci uz jau neeksistējošām piemaksām par dienesta pakāpi un izdienu.
Grozījumi Obligātā militārā dienesta likumā	Grozījumi izstrādāti, lai no likuma izslēgtu: <ul style="list-style-type: none"> - Militārā dienesta iesaukšanas centram doto uzdevumu — reģistrēt obligātajam militārajam dienestam pakļautās personas un tās dispanserizēt.
Grozījums likumā «Ārvalstu bruņoto spēku statuss Latvijas Republikā»	Grozījums izstrādāts, lai nodrošinātu: <ul style="list-style-type: none"> - tiesību aktos (Militārā dienesta likumā, Robežsardzes likumā u. c.) lietoto terminu konsekvenci; - precizētu atšķirības zīmju valkāšanas prasības.
Grozījumi likumā «Par aviāciju»	Grozījumi izstrādāti, lai noteiktu: <ul style="list-style-type: none"> - amatpersonu, kas galējās nepieciešamības gadījumā būtu tiesīga pieņemt lēmumu par kaujas darbību veikšanu pret gaisakuģi, par kuru pastāv aizdomas, ka tas tiks izmantots kā ierocis, lai apdraudētu Latvijas Republikas nacionālo drošību un cilvēku dzīvības.
Grozījums Nacionālo bruņoto spēku likumā	Grozījums tika izstrādāts, lai deleģētu: <ul style="list-style-type: none"> - Ministru prezidentam likuma «Par aviāciju» 49.¹ panta noteiktajos gadījumos visas Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktās aizsardzības ministra pilnvaras (lēmuma pieņemšanu par kaujas darbību veikšanu pret gaisakuģi).
Grozījums likumā «Par Latvijas Republikas valdības, Igaunijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības protokola par Baltijas bataljona štāba un Baltijas bataljona personāla statusu»	Grozījums tika izstrādāts un virzīts apstiprināšanai, lai: <ul style="list-style-type: none"> - saskaņā ar visu Baltijas aizsardzības ministru kopīgi pieņemto lēmumu juridiski izbeigtu <i>BALTBAT</i> projektu.
Grozījums likumā «Par Latvijas Republikas valdības, Igaunijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības protokola par Baltijas bataljona štāba un Baltijas bataljona personāla statusu denonsēšanu»	Grozījums tika izstrādāts un virzīts apstiprināšanai, lai: <ul style="list-style-type: none"> - saskaņā ar visu Baltijas aizsardzības ministru kopīgi pieņemto lēmumu juridiski izbeigtu <i>BALTBAT</i> projektu.

2005. gadā Saeimā pieņemtie lēmumi

«Par termiņa pagarināšanu Latvijas Nacionālo bruņoto spēku vienību dalībai miera nodrošināšanas operācijā Irākā Apvienoto Nāciju Organizācijas daudznacionālo spēku sastāvā»	19. 05. 2005.
«Par termiņa pagarināšanu Latvijas Nacionālo bruņoto spēku vienību dalībai miera nodrošināšanas operācijā Irākā»	11. 10. 2005.

2005. gadā parakstīti 17 starptautiskie līgumi, būtiskākie no tiem:

Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas un Polijas Republikas Militārās informācijas dienestu vienošanās memorands par klasificēto materiālu transportēšanu

Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas un Sabiedroto spēku augstākās virspavēlniecības Eiropā saprašanās memorands par klasificēto materiālu transportēšanu

Saprašanās memorands starp Latvijas Republikas Aizsardzības ministriju, Igaunijas Republikas Aizsardzības ministriju un Lietuvas Republikas Nacionālās aizsardzības ministriju par klasificēto materiālu transportēšanu

Līgums starp Latvijas Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem un Vācijas Aviācijas glābšanas dienestu par Vācijas Aviācijas glābšanas dienesta atbalstu Latvijas Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, kas piedalās starptautiskajās operācijās, aeromedicīniskās evakuācijas jomā

Tehniskā vienošanās starp Latvijas Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, ko pārstāv Nacionālo bruņoto spēku komandieris, Igaunijas Aizsardzības spēku komandieri un Lietuvas Bruņoto spēku komandieri par Baltijas valstu Pretmīnu aprīkojuma remonta centru Liepājā

Latvijas Republikas valdības un Gruzijas valdības līgums par savstarpēju klasificētās informācijas aizsardzību

Saprašanās memorands starp Latvijas Republikas Aizsardzības ministriju, Austrijas Republikas federālo aizsardzības ministru, Beļģijas Karalistes aizsardzības ministru, Čehijas Republikas Aizsardzības ministriju, Somijas Aizsardzības ministriju, Grieķijas Republikas Aizsardzības ministriju, Īrijas Aizsardzības departamentu, Polijas Republikas nacionālās aizsardzības ministru, Portugāles Republikas Aizsardzības ministriju, Slovēnijas Republikas Aizsardzības ministriju un Turcijas Republikas Virspavēlniecību par to savstarpējo sadarbību Ziemeļu daudznacionālajā triecienvienībā Eiropas Savienības militārajā operācijā Bosnijā un Hercegovinā — *ALTHEA*

Saprašanās memorands par Jūras pārvadājumu koordinācijas centra izveidošanu un darbību

Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas un Somijas Republikas Aizsardzības ministrijas saprašanās memorands par sadarbību ar aizsardzību saistītā aprīkojuma, zinātnisko pētījumu, eksperimentālo izstrāžu, ražošanas un iepirkumu jomā un rūpniecisko sadarbību

IV Saprašanās memorands starp Beļģijas Karalistes nacionālās aizsardzības ministru, Kanādas Nacionālās aizsardzības ministriju, Dānijas Aizsardzības ministriju, Francijas Republikas aizsardzības ministru, Vācijas Federatīvās Republikas aizsardzības ministru, Grieķijas Republikas Aizsardzības ministriju, Islandes Ārlietu ministriju, Itālijas Republikas aizsardzības ministru, Luksemburgas Lielhercogistes Valsts spēku ministriju, Nīderlandes Karalistes aizsardzības ministru, Norvēģijas Karalistes Aizsardzības ministriju, Portugāles Republikas Aizsardzības ministriju, Spānijas Karalistes aizsardzības ministru, Turcijas Republikas Nacionālās aizsardzības ministriju, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes aizsardzības ministru, Čehijas Republikas aizsardzības ministru, Ungārijas Republikas aizsardzības ministru, Polijas Republikas aizsardzības ministru un Amerikas Savienoto Valstu Aizsardzības ministriju par *NAVSTAR* globālās pozicionēšanas sistēmu

2005. gadā izstrādāts 21 Ministru kabineta noteikums, būtiskākie no tiem:

2006. gada 28. marta MK noteikumi nr. 231 «Karavīru militārās disciplīnas reglaments»

2005. gada 20. oktobrī valsts sekretāru sanāsmē (prot. nr. 39 1. §) izsludināts MK noteikumu projekts «Uzturēšanās ierobežojumi aizsargjoslās ap valsts aizsardzības objektiem» (VSS-1479)

2005. gada 22. decembrī valsts sekretāru sanāsmē (prot. nr. 48 3. §) izsludināts MK noteikumu projekts «Par aizsargjoslām ap valsts aizsardzības objektiem un to platumu» (VSS-1874)

2005. gada 20. decembra MK noteikumi nr. 987 «Valsts aģentūras «Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūra» nolikums»

2005. gada 30. augusta MK noteikumi nr. 646 «Noteikumi par pabalstu nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem». Noteikumi paredz izmaksāt ikmēneša pabalstu 50 latu apmērā nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem. Sniedzot materiālo atbalstu, papildus ir novērtēti nacionālās pretošanās kustības dalībnieku nopelni, kuri, darbotamies šajā kustībā, piedalījās bruņotā cīņā vai ar citiem līdzekļiem cīnījās par neatkarīgās Latvijas atjaunošanu un ziedoja sevi, lai aizstāvētu tautu pret okupācijas režīmu īstenoto vardarbību un genocīdu.

2005. gadā izdoti seši Ministru kabineta rīkojumi, būtiskākie no tiem:

2005. gada 26. janvāra MK rīkojums nr. 59 «Par pabalstu 1991. gada janvāra barikāžu laikā bojāgājušo personu radniekiem». Rīkojums paredz pienākumu valstij sniegt regulāru atbalstu barikāžu laikā bojāgājušo pirmās pakāpes radniekiem, proti, vecākiem (katram atsevišķi) un laulātajam, izmaksājot ikmēneša pabalstu 50 latu apmērā.

2005. gada 21. decembra MK rīkojums nr. 821 «Par valsts aģentūras «Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūra» izveidi»

2005. gadā izdotie iekšējie normatīvie akti:

Grozījumi Aizsardzības ministrijas reglamentā AMR 1-26 «Aizsardzības ministrijas Infrastruktūras padomes nolikums»

Aizsardzības ministrijas noteikumu projekts «Ārzemju komandējumu noformēšanas kārtība LR Aizsardzības ministrijas centrālā aparāta darbiniekiem, ministrijas padotībā esošo iestāžu vadītājiem, Nacionālo bruņoto spēku komandierim, Militārās izlūkošanas un drošības dienesta priekšniekam»

Aizsardzības ministrijas 2005. gada 3. augusta noteikumi nr. 1-not «Iekšējo normatīvo aktu sagatavošanas noteikumi»

Aizsardzības ministrijas 2005. gada 22. decembra noteikumi nr. 11-not «Darba kārtības noteikumi»

Starptautiskā sadarbība

Divpusējā sadarbība

Aizsardzības ministrija sadarbojas ar 44 valstīm, no kurām līgumi par sadarbību parakstīti ar 32 valstīm.

Viena no Latvijas aizsardzības un drošības politikas prioritātēm ir sadarbība ar **Amerikas Savienotajām Valstīm** (ASV).

Visplašākā sadarbība ar ASV notiek finansiālās un materiāli tehniskās palīdzības programmā «Ārvalstu militārais finansējums» (*FMF — Foreign Military Funding*). Ar *FMF* atbalstu AM līdz 2005. gada beigām darbojās ASV ekspertu grupa (*Team Latvia*), kas sadarbībā ar ministrijas un NBS speciālistiem strādāja, lai izveidotu un attīstītu plānošanas, programmēšanas un budžeta veidošanas sistēmas, apgādes sistēmas, vadības, kontroles, sakaru un informācijas (*C4I*) sistēmas, personāla sistēmas un ministrijas dokumentu administrēšanas sistēmas. *FMF* programmas līdzekļi tiek izmantoti arī efektīvas un ar *NATO* standartiem savietojamas komunikāciju sistēmas, kā arī Sauszemes spēku mehanizētās brigādes attīstībai. Ievērojama palīdzība no šīs programmas līdzekļiem tiek sniegta arī Gaisa spēku operāciju atbalsta centram (*ASOC — Air Sovereignty Operations Centre*) *BALNET* projektā.

Aktīva sadarbība ar ASV notiek arī Starptautiskās militārās izglītības un mācību programmā (*IMET — International Military Education and Training*) — katru gadu 40 līdz 60 Latvijas aizsardzības sistēmas pārstāvji mācās augstākajās militārajās mācību iestādēs ASV. Latvijai ir piešķirti līdzekļi arī no Starptautisko miera uzturēšanas spēju uzlabošanas programmas (*EIPC — Enhanced International Peacekeeping Capabilities Program*).

Veiksmīga sadarbība vides aizsardzības jomā izveidojusies ar ASV Vides aizsardzības aģentūru, ASV Aizsardzības departamentu un ASV Nacionālo gvardi.

Plaša sadarbība Latvijai ir izveidojusies ar **Dāniju**, un šajā sadarbībā galvenā uzmanība ir veltīta dažādiem ilgtermiņa projektiem.

2005. gadā Latvijas un Dānijas divpusējā sadarbība notika dažādos projektos — aizsardzības plānošanas, personāla vadības un apmācības, *NATO* drošo investīciju programmas, inženieru apmācības, militārās medicīnas, vides aizsardzības, glābšanas un meklēšanas u. c. jomās. Viens no nozīmīgākajiem ir brigādes izveides projekts, kurā Dānija Latvijai, kā arī Igaunijai un Lietuvai sniedz ļoti vērtīgu palīdzību Sauszemes spēku attīstībā.

Veiksmīga sadarbība pastāv starp Latvijas un Dānijas jūras spēkiem, gaisa spēkiem, zemessargiem un aizsardzības akadēmijām. Dānija palīdz glābšanas un meklēšanas spēju pilnveidošanā, veicot personāla apmācību un dāvinot Latvijas Jūras spēkiem un Gaisa spēkiem sakaru un glābšanas ekipējumu.

No 2003. gada Latvija kopā ar Dāniju piedalās *KFOR* misijā Kosovā.

Latvijai ar **Vāciju** jau vairākus gadus ir aktīva sadarbība apmācības jomā.

Katru gadu aptuveni 30 NBS pārstāvji mācās vairākās Vācijas militārajās mācību iestādēs. Vienošanās paredz, ka Vācija Latvijas pārstāvju mācības Vācijā finansiāli atbalstīs līdz 2006. gadam.

Vācija ir aktīvi atbalstījusi mīnu meklēšanas operācijas Latvijas un pārējo Baltijas valstu teritoriālajos ūdeņos.

Veiksmīga sadarbība ir arī starp Latvijas un Vācijas medicīnas dienestiem, nodrošinājuma jautājumu ekspertiem, kā arī vides aizsardzības un militārās ģeoinformācijas jomā.

Tāpat kā iepriekš, arī 2005. gadā **Lielbritānija** Latvijai sniedza ievērojamu atbalstu angļu valodas apgūšanā — tika piedāvātas mācību vietas Lielbritānijā, kā arī atbalstīta angļu valodas apmācība Latvijā.

Lielbritānija Latviju atbalsta NBS militārās mācību sistēmas izveidē, šo sadarbību koordinē Čehijā (Viskovā) izveidotais britu Militāro padomnieku apmācības grupas centrs, kura organizētajosursos regulāri piedalās Latvijas militārpersonas. Lielbritānijas eksperti ir aktīvi piedalījušies Nacionālās aizsardzības akadēmijas, NBS instruktoru

ASV kongresmeņa Dž. Šimkus vizīte Aizsardzības ministrijā, 2005. gada oktobris.

skolas, kā arī Rekrutēšanas un atlases centra koncepcijas sagatavošanā un izveidē.

No 1999. gada līdz 2005. gadam AM strādāja Lielbritānijas padomnieki, kuri palīdzēja izveidot un ieviest Rietumu standartiem atbilstošu plānošanas, programmēšanas un budžeta izstrādes sistēmu.

Latvijas sadarbība ar **Norvēģiju** notiek starp jūras, sauszemes un gaisa spēkiem. Norvēģija ir nodrošinājusi nozīmīgu palīdzību NBS nesprāgušās munīcijas neitralizēšanas skolas, Baltijas valstu ūdenslidēju mācību centra un Jūras spēku mācību centra izveidošanā un attīstīšanā.

No 1999. gada NBS štābā un 3. reģionālajā nodrošinājuma centrā ir strādājuši vairāki Norvēģijas padomnieki personāla un stratēģiskās plānošanas jautājumos — plānots, ka padomnieku darbs varētu turpināties līdz 2007. gada vidum.

Līdz 2005. gada beigām Tallinā darbojās Norvēģijas padomnieks Baltijas valstīs uzņēmējvalsts atbalsta sniegšanas jautājumos.

2005. gadā Latvijas nesprāgušās munīcijas neitralizēšanas personāls strādāja kopā ar norvēģu kolēģiem Afganistānā.

Ar **Franciju** Latvija sadarbojas galvenokārt virsnieku mācību jomā. Francija katru gadu nodrošina

mācību iespējas Sauszemes spēku, Jūras spēku, Gaisa spēku un Speciālo uzdevumu vienības pārstāvjiem, kā arī sniedz palīdzību franču valodas apgūvē.

Labā sadarbība Latvijai ir arī ar **Beļģiju**, sevišķi starp abu valstu jūras spēkiem. Katru gadu mācībās Beļģijā piedalās Latvijas Jūras spēku virsnieki, savukārt Latvijas mīnu meklēšanas kuģi Beļģijā veic pārbaudes kaujas gatavībai atbilstoši NATO standartiem. Regulāri tiekas Latvijas un Beļģijas eksperti, piemēram, sabiedrisko attiecību un vides aizsardzības jomā, notiek arī sarunas par apmācību iespējām Beļģijas Karaliskās armijas institūtā.

Sadarbībā ar **Luksemburgu** Latvijas AM un NBS pārstāvji šajā valstī mācās angļu un franču valodas kursus.

Ar **Kanādu** sadarbība notiek galvenokārt Militārās apmācības palīdzības programmā (*Military Training Assistance Programme — MTAP*). Viens no šīs programmas pamatelementiem ir angļu un franču valodas mācības, kā arī dažādi specializētie kursi miera uzturēšanas operāciju vajadzībām.

Ar **Spāniju** Latvija sadarbojas galvenokārt Latvijas virsnieku apmācībā, kā arī pieredzes apmaiņā

dažādās jomās, piemēram, audita un iekšējās kontroles jomā un gaisa satiksmes atbalsta jautājumos.

Latvijai ar **Itāliju** notiek pieredzes apmaiņa dažādos jautājumos, piemēram, bruņoto spēku personāla vadības un profesionālās attīstības, militārās ģeotelpiskās informācijas jomā. Katru gadu viens Latvijas virsnieks mācās civilmilitārās sadarbības kursā Itālijā. Perspektīvā tiek plānots padziļināt sadarbību starp Latvijas un Itālijas jūras spēkiem.

Sadarbība ar **Turciju** galvenokārt norisinās apmācību jomā. Katru gadu Turcija NBS pārstāvjiem piedāvā piedalīties kursos programmas «Partnerattiecības mieram» (*Partnership for Peace*) apmācību centrā Ankarā, kā arī dažādos semināros un konferencēs.

Ar **Poliju** notiek sadarbība Irākas starptautiskās operācijas Daudznacionālajā korpusā un ES kaujas grupu izveidē. Latvijas kadeti mācās Polijas Jūras spēku akadēmijā Gdīnā. Polija Latvijai ir sniegusi atbalstu jautājumos, kas saistīti ar integrāciju *NATO*, kā arī palīdzību NBS materiāli tehniskajā jomā.

Viens no lielākajiem Latvijas divpusējās sadarbības partneriem Viduseiropā ir **Čehija**. Latvijas un Čehijas sadarbība ietver ikgadējas militāri politiskas sarunas un ekspertu konsultācijas. Ļoti veiksmīga ir Latvijas un Čehijas sadarbība militārās izglītības jomā — Latvijas kadeti un virsnieki apgūst dažādas mācību programmas Čehijas Militārajā universitātē.

Ungārija regulāri nodrošina iespēju apgūt svešvalodas Militārajā valodu centrā Budapeštā, kā arī piedalīties Ungārijas Bruņoto spēku Miera atbalsta mācību centra rīkotajos starptautiskajos militāro novērotājuursos un citos Ungārijā notiekošos semināros.

Rumānija ir Latvijas lielākais sadarbības partneris Dienvidaustrumeiropas valstu vidū. Regulāri notiek Latvijas un Rumānijas divpusējas militāri politiskas konsultācijas, ekspertu līmeņa sadarbība, piemēram, personālvadības un spēku plānošanas jautājumos, nodrošinājuma jomā, kā arī starp kapeļu dienestiem.

2005. gadā veiksmīgi tika uzsākta sadarbība starp Latvijas NBS Speciālo uzdevumu vienību un Rumānijas 21. kalnu kājnieku bataljonu.

Ar **Bulgāriju** Latvijai notiek regulāras militārpolitiskās konsultācijas. 2005. gadā norisinājās pirmās Latvijas un Bulgārijas personālvadības un militārās zinātnes koordinācijas ekspertu tikšanās, kā arī tika turpināta 2004. gadā uzsāktā sadarbība vides aizsardzībā.

Latvija aizsardzības jomā aktīvi sadarbojas arī ar vairākām valstīm, kuras nav *NATO* dalībvalstis.

Sadarbībā ar **Zviedriju** Latvijai ir vairāki nozīmīgi ilgtermiņa projekti — militārā personāla apmācība, sadarbība nodrošinājuma jautājumos un pretgaisa aizsardzības spēju attīstīšana.

Zviedrija 2005. gadā turpināja atbalstīt mīnu meklēšanas operācijas Latvijas teritoriālajos ūdeņos, vides aizsardzības projektus un militārās mācības.

Pretgaisa aizsardzības spēju attīstīšanai Latvijas Gaisa spēki no Zviedrijas ir saņēmuši pretgaisa aizsardzības bataljonu, 2005. gadā tika turpināta pretgaisa aizsardzības sistēmas *RBS-70* iegāde un ar to saistītā apmācība.

2001. gadā Latvija parakstīja sadarbības līgumu ar **Somiju**. Ir uzsāktas abu valstu konsultācijas krīzes vadības un mobilizācijas, kā arī meteoroloģiskajos jautājumos.

2003. gadā pirmo reizi tika parakstīts gada sadarbības plāns ar **Šveici**. NBS jaunākie virsnieki un instruktori apmeklēja specializētos kursus Šveicē, ir aktivizējušies arī kontakti militāri politiskajā līmenī.

2005. gadā ir aktivizējušies sadarbība ar **Izraēlu** — AM valsts sekretāra vizītes laikā Izraēlā tika parakstīts saprašanās memorands par rūpniecisko sadarbību aizsardzības jomā.

2005. gadā Latvija pievērsa lielu uzmanību sadarbībai ar Ukrainu, Dienvidkaukāza valstīm, Vidusāzijas valstīm un Balkānu valstīm.

No Dienvidkaukāza valstīm visaktīvākā sadarbība Latvijai izveidojusies ar **Gruziju**. Latvijas

un Gruzijas galvenie sadarbības virzieni 2005. gadā bija aizsardzības plānošana un demokratizācijas procesu īstenošana, kā arī konsultācijas par gūto pieredzi integrācijas procesā *NATO*.

Latvijas AM Gruzijas pārstāvjiem piedāvāja darba prakses (*on-the-job training*) iespējas sabiedrisko attiecību jomā, iegāžu jautājumos, kā arī Protokola un vizīšu nodaļā.

Lai attīstītu ciešāku sadarbību starp *NATO* un partnervalstīm Kaukāzā, 2005. gadā Gruzijā darbu sāka *NATO* pārstāvis Kaukāza reģionā — bijušais AM padomnieks.

2005. gadā aktīva sadarbība aizsardzības jomā tika uzsākta ar **Moldovu**. AM valsts sekretāra vizītes laikā Kišiņevā tika panākta vienošanās par divpusējās sadarbības līguma izstrādi, dodot iespēju vienoties par konkrētām divpusējās sadarbības aktivitātēm nākamajos gados.

Latvija Moldovai ir paudusi arī gatavību dalīties ar savu pieredzi aizsardzības reformu procesā, sniedzot konsultācijas finanšu un juridiskajos jautājumos.

2005. gadā Latvija turpināja sniegt atbalstu **Ukrainai** bruņoto spēku reformu īstenošanā. Latvija ir paudusi gatavību dalīties pieredzē par integrācijas procesu *NATO*, bruņoto spēku restrukturizāciju un savietojamības prasību izpildi.

Ilggadēja sadarbība starp Latviju un Ukrainu notiek apmācību jomā — Latvijas Gaisa spēku virsnieki mācās Ukrainas aviācijas skolās, savukārt Latvija ik gadu atbalsta viena Ukrainas virsnieka mācības Baltijas aizsardzības koledžā.

2004. gadā pirmo reizi notika augsta līmeņa tikšanās ar **Armēnijas** un **Azerbaidžānas** pārstāvjiem. Tika sagatavoti un 2005. gadā parakstīti sadarbības līgumi.

Latvijas ārpolitikas un aizsardzības politikas viens no jaunākajiem sadarbības virzieniem ir sadarbība ar Dienvidaustrumeiropas reģiona valstīm. Latvija ir paudusi atbalstu Horvātijas, Albānijas un Maķedonijas integrācijai *NATO* un apliecinājusi gatavību dalīties pieredzē par integrācijas procesu *NATO* un bruņoto spēku reformas jautājumiem.

Horvātija ir pirmā Balkānu reģiona valsts, ar kuru Latvijai notiek regulāri pasākumi divpusējās sadarbības jomā, t. sk. arī regulāras divpusējās militārpolitiskās konsultācijas. 2005. gadā tika uzsākta sadarbība starp Latvijas un Horvātijas jūras spēkiem, kā arī vides aizsardzības jomā.

2005. gadā tika izstrādāts un parakstīts sadarbības līgums ar **Albāniju**, kā arī izstrādāts sadarbības līgums ar **Maķedoniju**, kurš vēl nav noslēgts, jo nav vienprātības par Maķedonijas valsts nosaukumu. Albānija un Maķedonija ir izteikušas interesi par Latvijas pieredzi integrācijas procesā *NATO* un aizsardzības sistēmas attīstības plānošanā.

Baltijas valstu militārā sadarbība

Baltijas valstu kopējie projekti aizsardzības jomā, kas deviņdesmitajos gados tika īstenoti ar plašu rietumvalstu atbalstu, proti, finansēm, vadību un apgādi, šobrīd tiek realizēti ar Baltijas valstu resursiem, t. i., «baltificēti». Baltijas valstu kopējie projekti drošības jomā ir palīdzējuši stiprināt Baltijas reģiona sadarbību, sekmējuši Baltijas valstu integrāciju *NATO*, kā arī kļuvuši par labu reģionālās sadarbības paraugu citām valstīm.

Baltijas valstu sauszemes spēku sadarbība

Baltijas valstu sauszemes spēku sadarbības projekts paredz ieviest Baltijas valstu sauszemes spēkos vienotus, ar *NATO* savietojamus sauszemes spēku standartus un nodrošināt Baltijas valstu brigādes līmeņa personāla mācības.

Sadarbība starp Baltijas valstu sauszemes spēkiem ir vērsta uz militārās medicīnas, nesprāgušās munīcijas, militārās policijas un citu kopēju vienību izveidi. Iespējama arī jauna militārā sadarbība krīžu vadībā, dalībai starptautiskajās operācijās, uzņēmējvalsts atbalsta un vienotas iegādes jomā.

2004. gada sākumā tika izveidota Baltijas valstu sauszemes spēku doktrīnas izstrādes grupa. 2005. gadā šī grupa sadarbībā ar Dānijas pārstāvjiem un Baltijas aizsardzības koledžu turpināja darbu pie Baltijas valstu sauszemes spēku doktrīnas, kuru plānots izstrādāt 2006. gadā.

Starptautisko mācību "BALTOPS 2005" plānošanas konference. 2005.gada februāris.

Baltijas aizsardzības koledža

(*Baltic Defence College — BALTDEFCOL*)

BALTDEFCOL mācību plāns tiek veidots, lai pēc iespējas dziļāk integrētu *NATO* militāros principus un procedūras Baltijas valstu bruņoto spēku darbībā. Koledžā ir augstākās vadības, apvienotās vadības un štāba virsnieku kurss un civildienesta ierēdņu kurss.

2005. gada augustā *BALTDEFCOL* sākās mācības 7. apvienotās vadības un štāba virsnieku kursā, kurā studē 54 pārstāvji no 19 valstīm. Latvija šajā

kursā apmaksā viena Ukrainas virsnieka studijas.

2005. gada augustā mācības uzsāka 2. augstākās vadības kurss, kuru decembrī absolvēja 14 pārstāvji no 11 valstīm — Latvijas, Lietuvas, Igaunijas, Horvātijas, Serbijas un Melnkalnes, Albānijas, Gruzijas, Grieķijas, Itālijas, Zviedrijas un Slovākijas.

2005. gada septembrī mācības sākās 5. civildienesta ierēdņu kursā, un tajā mācās septiņi Igaunijas un septiņi Latvijas pārstāvji.

2005. gadā *BALTDEFCOL* rīcībā tika nodots *BALTVIMA* projekts (*Baltic Virtual Military Academy* —

Baltijas aizsardzības koledžas studentu tikšanās ar Aizsardzības ministrijas pārstāvjiem. 2005. gada septembris.

Baltijas valstu virtuālā militārā akadēmija). Līdz ar to koledžā tika izvietots *BALTVIMA* serveris, ko izmantos virsnieku, kuri studē vai plāno studēt *BALTDEFCOL*, apmācībai ar tālmācības programmu palīdzību.

Baltijas aizsardzības koledža pēc Baltijas valstu iestāšanās *NATO* ir pastiprinājusi sadarbību ar *NATO* skolām un koledžām un Džordža Māršala Eiropas drošības studiju centru.

Baltijas vienotās gaisa telpas novērošanas sistēma (*Baltic Joint Airspace Surveillance Network — BALTNET*)

BALTNET tehniskās funkcijas ir gaisa telpas novērošanas datu iegūšana, koordinēšana un attēlošana, iegūtās informācijas apstrāde, pārraidīšana un pārsūtīšana uz nacionālajiem centriem un *NATO*, kā arī valsts gaisa telpas robežu pārkāpēju atklāšana un identifikācija. *BALTNET* radiolokatora informācija tiek apkopota un apstrādāta Reģionālajā apvienotajā gaisa novērošanas koordinācijas centrā Karmelavā, Lietuvā.

BALTNET ir pieslēgta *NATO* pretgaisa aizsardzības sistēmai *NATINADS* (*NATO Integrated Air Defense System*).

Baltijas valstu jūras eskadra (*Baltic States Naval Squadron — BALTRON*)

Viens no galvenajiem *BALTRON* mērķiem ir palielināt jūrnieku profesionalitāti, piedaloties ikgadējās mīnu meklēšanas mācībās un operācijās.

BALTRON tiek pakāpeniski integrēta *NATO* struktūrās, apmācību un treniņu procesā tiek izmantotas *NATO* procedūras, no 2005. gada *BALTRON* piedalās dažādās *NATO* mācībās.

2005. gada laikā *BALTRON* eskadra ir piedalījies deviņās starptautiskajās mācībās un divās pretmīnu operācijās, kā arī veikusi kuģu atmagnetizāciju un pārbaudi pretmīnu efektivitātes testā (*Mine Countermeasure Operational Sea Test — MOST*) Beļģijā.

BALTRON iespējamie attīstības virzieni ir kuģa dzīvotspējas centra un apvienotā Baltijas valstu mācību centra izveide, kas profesionālā militārā dienesta karavīriem nodrošinātu speciālās jūras mācības.

Baltijas informācijas vadības un kontroles sistēma (*Combined Baltic C2 Information System — BALTCCIS*)

BALTCCIS projekta mērķis ir izveidot vienu informācijas vadības un kontroles sistēmu Baltijas valstīs. Projekts dos iespēju palielināt un attīstīt Baltijas valstu vadības un kontroles spējas un radīt drošu militārās informācijas apmaiņas sistēmu.

Vācijas Gaisa spēku programmu centrā Birkenfeldē ir sagatavoti Baltijas valstu eksperti, kas turpmāk apmācīs *BALTCCIS* sistēmas lietotājus un vadīs *BALTCCIS* centrālo un nacionālos serverus. Latvija izmēģinājuma versijā *BALTCCIS* jau ir izmantojusi meklēšanas un glābšanas mācībās «Glābšana/meklēšana 2004» («*Rescuer/Medceur 2004*»), kas 2004. gada jūlijā norisinājās mūsu valstī.

2006. gada februārī paredzēts *BALTCCIS* pēdējais kompleksais pārbaudījumu tests, kura laikā testēs visas sistēmas iespējas un darbības, ieskaitot informācijas sūtīšanu citām projekta dalībvalstīm. Pēc sistēmas noslēdzošās testēšanas Latvijā tiks organizēta *BALTCCIS* projekta pārņemšana no Vācijas.

Aizsardzības sistēmas interešu pārstāvība ārzemēs

Salīdzinot ar 2004. gadu, 2005. gadā AM diplomātiskajā dienestā nav notikušas būtiskas pārmaiņas. Starptautiskās prakses priekšnoteikumu ievērošanas nolūkā, kā arī lai pilnveidotu Latvijas Republikas (LR) aizsardzības sistēmas interešu pārstāvību *NATO*, ir:

- ▼ veikta pienākumu pārdale LR pārstāvniecības *NATO* Aizsardzības nodaļā, izveidojot jaunu amatu: AM pārstāvis starptautisko operāciju un Eiropas drošības un aizsardzības politikas jautājumos. Šīs personas galvenie uzdevumi ir: pārstāvēt LR AM intereses Eiropas Padomes struktūrās aizsardzības spēju attīstības un sadarbības bruņojuma jautājumos, Eiropas aizsardzības tehnoloģiju, industriālās bāzes un bruņojuma tirgus izpētes jautājumos, tehnoloģiju un izpētes jautājumos;
- ▼ notikusi LR otrā ranga aizsardzības atašeja rotācija Polijā, Lietuvā un Ukrainā.

Militārā izglītība, zinātne un svešvalodu apmācība

Angļu valodas apmācība NAA.

Militārās izglītības un apmācības politikas izstrāde

2005. gadā tika turpināta militārās izglītības sistēmas pilnveidošana un integrācija Latvijas izglītības sistēmā. Tika organizēta NBS Jūras spēku un Gaisa spēku virsnieku profesiju standartu izstrāde, kas nepieciešama Nacionālās aizsardzības akadēmijas (NAA) attiecīgo studiju programmu licencēšanai un turpmākai akreditācijai. Izstrādāti un noslēgti sadarbības līgumi ar civilajām augstskolām par NBS nepieciešamo virsnieku sagatavošanu. Lai pilnveidotu virsnieku sagatavošanu, ieviests papildu mācību posms — virsnieku kandidāta apmācība, kurā apgūst karavīra pamatapmācības programmu, veido priekšstatu par militāro dienestu, virsnieka profesiju un kandidāta piemērotību tai.

Uzsākot NBS skolu integrāciju Latvijas izglītības sistēmā, ar MK rīkojumu tika nodibināta NBS nesprāgušās municijas neitralizēšanas skola, dokumenti nodibināšanas procedūras veikšanai iesniegti arī NBS instruktoru, valodu un sakaru skolai.

Noteikta arī kārtība, kādā NBS skolu pasniedzējiem jāiegūst nepieciešamās zināšanas pedagoģijā.

2005. gadā tika noteikta kārtība, kādā augstskolu studenti apgūst militārās apmācības kursu, kā arī kārtība, kādā notiek ārvalstu militārās izglītības kursu pielīdzināšana Latvijā noteiktajiem militārās izglītības līmeņiem un veidiem. Savukārt, lai precizētu kvalifikācijas prasības atbilstoši amatam, tika izstrādāts reglaments, kas nosaka karavīriem konstatēto militārās izglītības trūkumu un nepilnību izlīdzināšanas kārtību.

Svešvalodu mācību organizācija

2005. gada pirmajā pusgadā NBS valodu skolas mācību nodaļu pasniedzējus metodiskos jautājumos izglītoja ASV Aizsardzības sistēmas valodu institūta angļu valodas speciālists, kurš vadīja arī nodarbības augstākā līmeņa angļu valodas mācību grupām un piedalījās «NATO STANAG 6001» testa grupas izstrādāto testu izvērtēšanā. Lai nodrošinātu izglītošanos un uzlabotu mācību programmas, valodu pasniedzēji un speciālisti piedalījās arī vairākos semināros un konferencēs Latvijā un ārvalstīs.

NBS karavīriem tika nodrošināta iespēja apgūt angļu, franču, vācu un citas svešvalodas intensīvajos un neintensīvajosursos NBS valodu skolas mācību nodaļās (Rīgā, Cēsīs, Rēzeknē, vēlāk — Alūksnē, Ādažos, Lielvārdē un Liepājā).

Zinātniskās pētniecības darbības koordinēšana aizsardzības jomā

2005. gadā turpinājās AM sadarbība ar Latvijas augstskolām, zinātņu institūcijām un zinātniekiem. Tika finansēti ar valsts aizsardzības jomu saistītie zinātniskās pētniecības projekti, risināti jautājumi par pētniecības un tehnoloģiju attīstību valsts aizsardzības jomā, kā arī rīkots AM simpozijs «Nogrimušās jūras mīnas — drauds Baltijas jūras reģiona drošībai».

2005. gadā par AM budžeta līdzekļiem tika finansēti 15 zinātniskās pētniecības projekti, no kuriem seši noslēdzās 2005. gadā:

1. Antiseptisks brūču pārsejs, tā izpēte un ražošanas tehnoloģijas pamatojums (2003.—2005. gads, projekta izmaksas 28 000 latu).

Jaunāko štāba virsnieku kurss NAA. 2005. gada marts.

Ir iegūts jauna veida netraumējošs antiseptisks pārsienamais materiāls efektīvai apdegumu un citu ilgī dzīstošu brūču aizsargāšanai un ārstēšanai.

2. Šaušanas simulatora izveide NBS karavīru mācību procesa nodrošināšanai (2004.—2005. gads, projekta izmaksas 18 000 latu).

Izveidotā šaušanas simulatora izmantošana karavīru apmācībai ievērojami uzlabos šaušanas prasmi apguves efektivitāti un samazinās izdevumus, jo apmācības procesā nav nepieciešams lietot kaujas munīciju un tiek saglabāts ieroču resurss.

3. Audriņu apkārtnes un Latvijas austrumu pierobežas teritorijas vides kvalitātes fitoindikatīvais vērtējums (2005. gads, projekta izmaksas 8000 latu).

Projektā veiktais pētījums ir nākamais posms vides monitoringam, lai konstatētu iespējamās vides izmaiņas pēc lokatora uzstādīšanas lidlaukā «Rēzekne» Audriņu pagastā.

4. Optiskās novērošanas ierīces prototipa kompleksa izstrāde taktisko uzdevumu izpildei (2005.

gads, projekta izmaksas 4410 latu).

Ir izstrādāts darbojošās optiskās ierīces ražošanas prototips, kurš izmantojams taktisko uzdevumu izpildei — apkārtnes novērošanai, pretinieka kustību noteikšanai no vertikāla vai horizontāla aizsega, aizsargājot un neatklājot novērotāja atrašanās vietu.

5. Dokumentu krājums «Latvijas martiroloģijs Vjatlāgā, 1938—1956», pētnieciskā daļa (2005. gads, projekta izmaksas 3520 latu).

Tapusi Latvijas historiogrāfijā nozīmīga grāmata, kurā apkopota plaša informācija par padomju koncentrācijas nometņu sistēmas «Vjatlāg» nometnēs bojāgājušajiem Latvijas pilsoņiem.

6. Pētījums par profesionālo bruņoto spēku popularizēšanu un pozitīvas attieksmes veicināšanu Latvijas iedzīvotāju vidū (2005. gads, projekta izmaksas 10 000 latu).

Sagatavoti ieteikumi sabiedrības informēšanas darba pilnveidošanai. Iegūtie dati ļauj apzināt sabiedrībai aktuālos jautājumus, precīzi izstrādāt vēstījumus, noteikt informācijas kanālus, ar kuru starpniecību visefektīvāk sasniegt mērķauditoriju, kā arī plānot sabiedrības informēšanu un izstrādāt reklāmas kampaņas stratēģiju.

Pārējos deviņus zinātniskās pētniecības projektus plānots turpināt 2006. gadā. Tie ir:

1. Radioprotektora izstrāde (2003.—2007. gads, projekta izmaksas 95 000 latu).

Radioaktīvais apstarojums ir aktuāla problēma gan civilā, gan militārā jomā.

Pētījumā tiks izstrādāts preparāts, kas pasargās cilvēka audus no jonizējošā starojuma. Preparātu varēs izmantot gan Latvijas, gan arī citu

Šaušanas simulators Alūksnes MSB. 2005. gada augusts.

sabiedroto valstu bruņoto spēku vajadzībām.

2. LR valsts ģeodēziskās koordinātu sistēmas nullpunkta uzturēšana fundamentālās ģeocentrisko koordinātu sistēmās (2003.—2006. gads, projekta izmaksas 28 000 latu).

Projektā veikto mērījumu rezultāti tiek izmantoti kosmiskajā ģeodēzijā, ģeodinamikā, precīza laika noteikšanā, visu veidu satelītu navigācijas nodrošinājumam un globālās pozicionēšanas sistēmas darbībā.

3. Latviešu kara dziesmas; pētnieciskā daļa (2005.—2006. gads, projekta izmaksas 4858 lati). Pētījumā tiks izveidots apjomīgs latviešu kara dziesmu melodiju un tekstu krājums, kā arī kompaktdisks ar kara dziesmu ieskaņojumiem, padarot pieejamu un izmantojamu (zinātniskiem un praktiskiem mērķiem) latviešu militārās kultūras mantojumu.

4. Mikroorganismu izmantošana sprādzienbīstamu vielu degradācijā (2005.—2006. gads, projekta izmaksas 20 000 latu).

Projektā tiks noskaidrots Ādažu poligona grunts piesārņojums ar sprādzienbīstamām un kancerogēnām vielām, kas ļaus plānot turpmāko poligona izmantošanu un izstrādāt drošības noteikumus poligonā.

5. Infekcijas slimību izraisīto aģentu klīniskās diagnostikas un fenotipiskās raksturošanas testu izstrādāšana un ieviešana NBS Medicīnas daļas praksē (2005.—2006. gads, projekta izmaksas 36 840 lati).

Pētījumā tiks izstrādāti un ieviesti jauni testi un ekonomiskas metodes infekcijas slimību izraisīto aģentu klīniskai diagnosticēšanai un fenotipiskai raksturošanai. Tas ļaus agrīnā stadijā precīzi diagnosticēt mikrobiālos aģentus, nozīmēt efektīvu terapiju un ierobežot epidēmiju izplatību.

6. Karavīru veselības stāvokļa funkcionālo rādītāju raksturojums un profilaktisko ieteikumu izstrāde veselības uzlabošanai (2005.—2007. gads, projekta izmaksas 49 627,38 lati).

Pētījumā tiks izstrādāti un ieviesti jauni testi militārpersonu dispanserizācijas programmai. Tādā veidā AM būs nodrošināta ar zinātniski pamatotām rekomendācijām militārpersonu veselības kvalitātes uzlabošanai dienesta laikā.

7. Poligonu teritorijās esošo ūdeņu piesārņojuma

izpēte un to aizsardzības plānojuma izstrāde (2005.—2006. gads, projekta izmaksas 12 000 latu).

Projektā tiks iegūta un izvērtēta informācija par Ādažu, Šķēdes un Lāču sila poligonu teritorijās esošo ūdeņu ķīmisko piesārņojumu un izstrādāts AM izmantojamo poligonu teritorijās esošo ūdeņu pārvaldības plāns.

8. Latvijas Republikas satelītu lāzerlokācijas elektroniskās mērīšanas sistēmas kvalitatīva uzlabošana (2005.—2007. gads, projekta izmaksas 36 080 lati).

Projekta izpilde uzlabos elektroniskās mērīšanas aparātūras precizitāti un funkcionālās iespējas Latvijas Republikā izmantotajā satelītu lāzerlokācijas sistēmā, kas ļaus sasaistīties ar globālo un Eiropas koordinātu sistēmām.

9. Latvijas teritorijas trīsdimensiju digitālie modeļi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām (2005.—2006. gads, projekta izmaksas 28 380 lati).

Trīsdimensiju digitālos modeļus lietos militārās infrastruktūras plānošanā un projektēšanā, bruņoto spēku personālsastāva apmācībai un trenēšanai, militāro operāciju plānošanai, sagatavošanai un vadīšanai.

Latvijas Zinātņu akadēmijas eksperti veica trīs zinātniskās ekspertīzes: par projektā «Radioprotektora izstrāde» paveikto otrajā posmā, kā arī par projekta «Optiskās novērošanas ierīces taktisko uzdevumu izpildei prototipa kompleksa izstrāde» iesniegto pārskatu un projektā izstrādāto ierīces prototipu.

Starptautiskā sadarbība

2005. gadā starptautiskā līmenī tika turpināta sadarbība ar NATO Pētniecības un tehnoloģiju organizāciju (*NATO RTO*), piedaloties šīs organizācijas rīkotajā lekciju kursā par jūrnieku, lidotāju un meklēšanas un glābšanas darbos iesaistītā personāla izdzīvošanu jūrā.

Aizsardzības ministrija iesaistījās arī Eiropas Aizsardzības aģentūras darbībā (*EDA*) pētniecības un tehnoloģiju (*R&T*) jautājumos, lai iesaistītu Latvijas zinātnisko potenciālu ES kopējos zinātniskās pētniecības projektos aizsardzības jomā.

Vides aizsardzība

2005. gadā tika apstiprinātas AM un NBS vides aizsardzības politikas pamatnostādnes un vides aizsardzības stratēģija 2005.—2009. gadam, kā arī NBS atkritumu apsaimniekošanas stratēģija 2005.—2009. gadam.

Svarīgs NBS uzdevums vides aizsardzības jomā ir padomju armijas radītā piesārņojuma likvidēšana savā pārvaldībā esošajās teritorijās un jūrā. Katru gadu NBS personāls iznīcina vidēji līdz 4000 liela kalibra munīcijas vienību. Latvijas Jūras spēki gan patstāvīgi, gan Baltijas valstu jūras eskadras (*BALTRON*) sastāvā gada laikā atrod un iznīcina vai arī nodod iznīcināšanai aptuveni 80 nesprāgušus sprādzienbīstamus priekšmetus.

Turpinās darbs piesārņoto militāro teritoriju apzināšanā, piesārņojuma izpētē un atveseļošanas pasākumu izstrādē. Ik gadu tiek savākts un izvests liels daudzums bīstamo ķīmisko atkritumu, kas saglabājušies no padomju armijas laikiem, demontētas vecās degvielas mucas, degvielas uzpildes stacijas aprīkotas ar piesārņojuma monitoringam nepieciešamajiem urbumiem. 2005. gadā Jūras spēkiem tika iegādāta daļa no naftas piesārņojuma savākšanai nepieciešamā ekipējuma.

Vides aizsardzības jautājumi tiek integrēti militāro teritoriju apsaimniekošanā, tiek sekots, lai militārās mācības notiktu saskaņā ar noteiktajām vides aizsardzības prasībām.

Lai atbilstoši Eiropas Savienības noteiktajām prasībām organizētu un veiktu vides un dabas aizsardzības pasākumus Ādažu militārajā poligonā, izstrādāti speciāli šīs teritorijas apsaimniekošanas noteikumi.

Liela uzmanība tiek pievērsta arī bruņoto spēku sadarbības veicināšanai ar valsts vides aizsardzības struktūrām un vietējām pašvaldībām. Piemēram, Jūras spēki ik gadu sniedz atbalstu Baltijas jūras ekoloģiskā monitoringa veikšanā.

Pateicoties sadarbībai, kas izveidota ar citu valstu aizsardzības sektora pārstāvjiem, tiek realizēti vairāki divpusējās sadarbības pasākumi vides aizsardzībā. Piemēram, Rīgas iniciatīvas ietvaros sadarbībā ar Lietuvas, Igaunijas un Zviedrijas kolēģiem ir izstrādāta Rīcības programma militārās aizsardzības un vides aizsardzības sadarbības plānu realizēšanai un datu bāze ar informāciju par vides aizsardzības projektiem militārajā jomā Baltijas jūras reģiona valstīs.

Savukārt sadarbībā ar Nīderlandi ir uzsākta vides pārvaldības sistēmas ieviešana NBS un sagatavots vides pārvaldības sistēmas rokasgrāmatas projekts, kas sniedz priekšstatu par vides aizsardzības pamatprincipiem un nostādņēm, kas būtu ievierojamas un realizējamas militārajā sektorā.

Budžeta līdzekļu izlietojums

2005. gadā programmas «Valsts aizsardzība, drošība un integrācija NATO» budžets bija 155 016 330 lati jeb 1,74% no IKP. Aizsardzības ministrijas budžets 2005. gadā bija 112 086 194 lati jeb 1,25% no IKP. Dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem — 111 093 438 lati jeb 99,11% no AM budžeta. Plānotie maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi (ieņēmumi no iznomātiem objektiem, NBS sporta kluba sniegtie pakalpojumi u. c.) — 501 482 lati jeb 0,45% no AM budžeta, bet faktiskā pašu ieņēmumu izpilde — 527 157 lati. 2005. gada beigās AM faktiski neapgūtie finanšu līdzekļi bija 521 001 lats.

2005. gadā AM valsts budžetā atguvusi iztrūkumus 59 820 latu vērtībā.

Ādažu tilta pamatakmens ielikšana. 2005. gada oktobris.

Aizsardzības ministrijas līdzekļu izlietojums

Nr. p. k.		2004. gads Faktiskā izpilde (Ls)	2005. gads Apstiprināts likumā (Ls)	2005. gads Faktiskā izpilde (Ls)
1.	Ieņēmumi, kopā	93 442 432	111 594 920	111 620 595
1. 1	Dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem	92 499 169	111 093 438	111 093 438
1. 2	Maksas pakalpojumi un citi ieņēmumi	943 263	501 482	527 157
2.	Izdevumi, kopā	93 228 539	112 086 194	111 498 093
2. 1.	Uzturēšanas izdevumi, kopā	75 405 274	94 359 045	94 142 848
2. 1. 1.	Atalgojumi	26 507 256	37 816 247	37 761 743
2. 1. 2.	Komandējumi	3 603 134	4 795 713	4 779 186
2. 1. 3.	Subsīdijas un dotācijas	5 036 481	6 177 276	6 171 447
2. 2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem, kopā	17 823 265	17 727 149	17 355 245
2. 2. 1.	Inventāra iegāde	1 550 071	1 811 473	1 580 678
2. 2. 2.	Kapitālais remonts	8 611 044	9 267 938	9 267 937
2. 2. 3.	Investīcijas	7 507 622	6 497 737	6 372 667
3.	Nodarbinātība			
3. 1.	Faktiskais nodarbināto skaits	7191	7690	7491
3. 2.	Vidējā darba alga	307	410	420

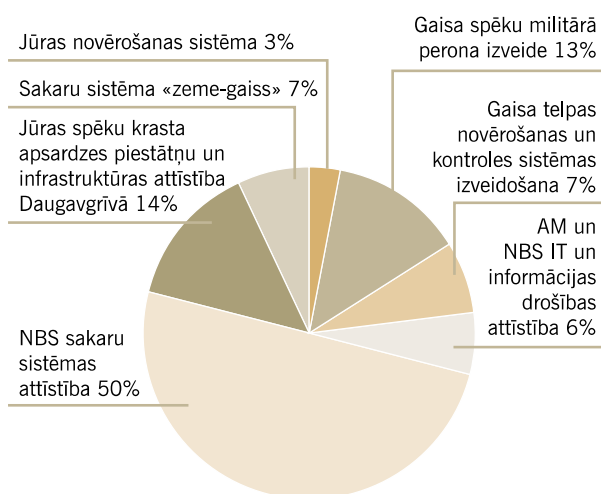
Investīcijas

2005. gadā investīcijām no AM budžeta izlietoti 6 372 667 latu jeb 5,28%.

2005. gadā ministrija Valsts investīciju programmā ir īstenojusi septiņus projektus.

Projekts	2005. gads, Ls milj.
Gaisa spēku militārā perona izveide	0,856
Gaisa telpas novērošanas un kontroles sistēmas izveidošana	0,423
AM un NBS IT un informācijas drošības attīstība	0,161
NBS sakaru sistēmas attīstība	3,210
Jūras spēku krasta apsardzes pietātņu un infrastruktūras attīstība Daugavgrīvā	0,881
Sakaru sistēma «zeme—gaiss»	0,416
Jūras novērošanas sistēma	0,2
Kopā	6,372

Aizsardzības ministrijas Valsts investīciju programmas projekti

Vairāk nekā puse jeb 56% no investētajiem līdzekļiem tika ieguldīti sakaru un informātikas jomas attīstībā — diviem projektiem.

- ▼ Projektam «NBS sakaru sistēmas attīstība» tika piešķirti 50% no kopējā valsts investīciju projekta (VIP) finansējuma. Tika uzlabotas NBS sakaru un informācijas sistēmas atbilstoši NATO standartiem.
- ▼ Projektā «AM un NBS IT un informācijas drošī-

bas attīstība» ir investēti 6% no AM paredzētā kopējā VIP finansējuma. Tika iegādātas jaunas programmas, datortehnika un veikta darbinieku apmācība darbam ar jaunām programmām.

- ▼ Projektam «Sakaru sistēma «zeme—gaiss»» tika atvēlēti 7% no kopējā VIP finansējuma. Projekta mērķis ir gaisa telpas patrulēšanas operāciju nodrošināšana ar NATO prasībām atbilstošu sakaru aprīkojumu, un tā realizācijai tika iegādātas atbilstošas sakaru sistēmas tehnoloģijas.
- ▼ Projektā «Gaisa telpas novērošanas un kontroles sistēmas izveidošana» investēti 7% no AM izlietotā VIP finansējuma. Šajā projektā tiek iegādātas iekārtas, kas uzlabos Baltijas valstu sadarbību gaisa telpas aizsargāšanā.
- ▼ Projektam «Jūras spēku krasta apsardzes pietātņu un infrastruktūras attīstība Daugavgrīvā» piešķirti 14% no kopējā VIP finansējuma. Projektā tika veikti būvniecības darbi Buļļupes pietātņu izveidē un darbi ārējo elektrotīklu izbūvei.
- ▼ Projektam «Jūras novērošanas sistēma» atvēlēti 3% no kopējā VIP finansējuma. Projektā tika veiktas izbūves Jūras spēku flotilē un Buļļupes pietātnē.
- ▼ Projektā «Gaisa spēku militārā perona izveide» investēti 13% no AM izlietotā VIP finansējuma. Šajā projektā plānots izveidot militāro peronu, ko izmantos Gaisa spēku vajadzībām.

Visi Aizsardzības ministrijas 2005. gadā Valsts investīciju programmā iekļautie projekti tika realizēti saskaņā ar plānoto pasākumu grafiku, atbilstoši šai programmai paredzētajiem līdzekļiem.

Kapitālie izdevumi

2005. gadā kapitālajiem izdevumiem no AM budžeta izlietoti 10 974 078 latu jeb 10%:

- ▼ kustamo īpašumu iegādei 1 580 678 latu,
- ▼ mākslas priekšmetu un muzeja eksponātu iegādei 7028 latu,
- ▼ intelektuālo īpašumu iegādei 56 885 latu,

Jaunā NBS Apvienotā štāba ēka.

- ▼ nekustamo īpašumu iegādei 61 550 lati,
- ▼ kapitālajiem remontiem 9 267 937 lati.

Aizsardzības sistēmas personāla izmaksas

2005. gadā personālam izlietoti 54 350 086 lati:

- ▼ atalgojumam 37 761 743 lati,
- ▼ valsts sociālās apdrošināšanas obligātām iemaksām 8 401 272 lati,
- ▼ ēdināšanas izdevumiem un uzturdevas kompensācijai naudā 5 240 545 lati,
- ▼ formas tērpu iegādei 944 529 lati,
- ▼ militārpersonu izdienas pensijām 1 995 135 lati,
- ▼ kadetu stipendijām 6862 lati.

2005. gadā AM personālam tika izlietoti 49% no kopējā AM budžeta. Formas tērpu un ietērpa (veļas, apģērbi, apavu) iegāde notika centralizēti (to veica NBS Nodrošinājuma pavēlniecība), līdzekļi tika plānoti apakšprogrammā 22.08.00. «Nodrošinājuma pavēlniecība».

Vienību uzturēšanas izmaksas

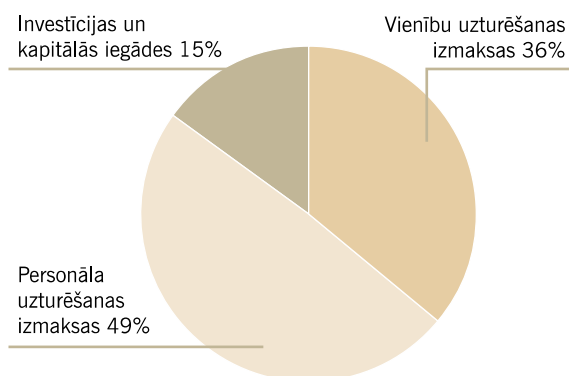
2005. gadā vienības uzturēšanas izdevumi no AM budžeta bija 39 801 262 lati jeb 36%. Vienību

uzturēšanas izmaksās iekļauti visu veidu izdevumi, kas attiecas uz komunālajiem maksājumiem, degvielas iegādi, ekspluatācijas izmaksām, maksu par pakalpojumiem, enerģētisko materiālu iegādi, rezerves daļām, bruņojumu, munīciju u. c. specifiskas lietošanas materiāliem.

Galvenie izdevumi:

- ▼ sakari 1 601 019 lati,
- ▼ VITA pakalpojumi 25 337 lati,
- ▼ komandējumi un dienesta braucieni 4 779 186 lati,
- ▼ apkure, apgaismošana un enerģētisko materiālu iegāde 3 741 596 lati,
- ▼ medikamentu iegāde, veselības aizsardzības pasākumu apmaksa 666 568 lati,
- ▼ bruņojuma, munīcijas un citu specifiskas lietošanas materiālu iegāde 5 972 297 lati,
- ▼ ēku, būvju, telpu un kustamā īpašuma kārtējais remonts un uzturēšana 6 145 082 lati.

Aizsardzības ministrijas 2005. gada budžeta izpildes procentuālais sadalījums

Renovētā NBS Štāba bataljona kazarma.

Iekšējais audits

2005. gadā Aizsardzības ministrijas Audita departamenta darbinieki veikuši 19 auditus, pabeiguši divus 2004. gadā uzsāktus auditus, kā arī uzsākuši vienu jaunu auditu. Veicot auditus, tika pārbaudītas, izanalizētas un novērtētas Aizsardzības ministrijas Centrālā aparāta, Militārā dienesta iesaukšanas centra, valsts aģentūras «Latvijas Kara muzejs», Aizsardzības īpašumu valsts aģentūras, valsts aģentūras «Tēvijas sargs», Jaunsardzes centra, NBS štāba un NBS struktūrvienību iekšējās kontroles sistēmas.

Par auditu rezultātiem iesniegti ziņojumi un ieteikumu ieviešanas grafiki AM un NBS vadībai, kā arī nodoti ieteikumu ieviešanai attiecīgajām struktūrvienībām. Veikto auditu rezultāti liecina, ka kopumā iekšējās kontroles sistēma AM, tās padotībā esošajās valsts pārvaldes iestādēs un NBS ir izveidota un darbojas efektīvi. AM un NBS vadība apzinās un izprot iekšējā audita nozīmi iekšējās kontroles sistēmu darbības efektivitātes paaugstināšanai. Neraugoties uz to, arī turpmāk ir nepieciešama iekšējās kontroles politikas un procedūru pilnveidošana AM, tās padotības iestādēs un NBS atbilstoši struktūras izmaiņām un jaunajām kontroles sistēmām.

Veicot pēcauditus par auditu ieteikumu ieviešanas gaitu, secināts, ka priekšlikumi iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanai tiek ņemti vērā un pakāpeniski ieviesti. Daudzi audita ieteikumi skar informācijas apriti, fizisko personu datu apstrādi un aizsardzību, grāmatvedību u. c. jomas.

Lai gūtu pārliecību par iekšējās kontroles sistēmas darbības efektivitāti AM, tās padotības iestādēs un NBS, 2005. gadā veikts darbs dažādās komisijās un darba grupās, sniegtas konsultācijas un atbalsts iekšējās kontroles sistēmu uzlabošanā AM, tās padotības iestādēs un NBS, kā arī veikta valsts iepirkumu neatkarīga kontrole.

Notikusi sadarbība ar Latvijas Republikas Valsts kontroles, kā arī Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbiniekiem.

Atbilstoši AM, tās padotības iestāžu un NBS struktūras izmaiņām 2005. gadā veikta visu audītājamo sistēmu un apakšsistēmu aktualizācija, jaunu sistēmu identifikācija un riska novērtējums.

Balstoties uz riska novērtējumu, izstrādāti AM Centrālā aparāta, AM padotības iestāžu un NBS stratēģiskie iekšējā audita plāni 2005.—2008. gadam.

2005. gadā AM padotībā esošajās iestādēs veiktas sešas finansiāli saimnieciskās darbības revīzijas un 14 tematiskās pārbaudes finanšu disciplīnas ievērošanā un valsts mantas saglabāšanā. Revīzijās un tematiskajās pārbaudēs pārbaudīta finanšu disciplīnas ievērošana, naudas un materiālo vērtību likumīga un lietderīga izmantošana, valsts īpašuma saglabāšana, grāmatvedības uzskaitē, darījumi ar pamatlīdzekļiem, norēķini ar budžetu, valsts pasūtījumu piešķiršanas likumība, valsts aizsardzības mācību programmas nodrošināšana, jaunatnes militārās apmācības veikšana atbilstoši finansēšanas plāniem, starptautiskām mācībām paredzēto līdzekļu plānošana, izlietošana un kontrole u.c.

Par izdarītajiem pārkāpumiem vainīgās personas saskaņā ar spēkā esošajiem tiesību aktiem sauktas pie atbildības, savukārt piecos pieļauto pārkāpumu gadījumos materiāli nosūtīti tiesībsargājošajām iestādēm izvērtēšanai.

Sabiedriskās attiecības

Starptautiskais seminārs «Sabiedrības izpratnes veicināšana par aizsardzību 21. gadsimtā», 2005. gada novembris.

AM sabiedrisko attiecību aktivitāšu pamatprincipi ir pastāvīga informācijas pieejamības palielināšana, operativitāte un personāla profesionalitātes paaugstināšana.

Pēc reorganizācijas AM sabiedrisko attiecību funkcijas 2005. gadā veica Preses nodaļa un Stratēģijas plānošanas un analīzes nodaļa (SPAN). Daļa Sabiedrisko attiecību departamenta uzdevumu, piemēram, video un foto materiālu izgatavošana un informatīvo materiālu izdošana, tika deleģēti valsts aģentūrai «Tēvijas sargs».

2005. gadā AM ir organizējusi vairākas sabiedriskās domas aptaujas, kuru nolūks bija noskaidrot sabiedrības viedokli par valsts aizsardzības un drošības jautājumiem un apzināt tos nozares aspektus, kas sabiedrībai šķiet nozīmīgi. Šajā gadā organizēts arī sabiedriskās domas pētījums «Par profesionālo bruņoto spēku popularizēšanu un pozitīvas attieksmes veicināšanu», izvērtēti rezultāti un sagatavoti priekšlikumi sabiedrības informēšanas darbam par NBS profesionalizāciju.

Lai veicinātu plašsaziņas līdzekļu pārstāvju izpratni par NBS struktūrvienībām, kā arī informētu par mācību un treniņu procesiem karavīram

nepieciešamo iemaņu apgūšanā, augustā NBS Nodrošinājuma pavēlniecības 3. reģionālā nodrošinājuma centra bāzē Ādažos notika ikgadējs pasākums «Žurnālistu diena Nacionālajos bruņotajos spēkos», kurā piedalījās 21 žurnālists no Latvijas centrālajiem plašsaziņas līdzekļiem. Lai veidotu žurnālistiem labāku izpratni un priekšstatu par situāciju starptautiskajās miera nodrošināšanas operācijās, decembrī tika organizēts seminārs Kosovā.

2005. gadā Rīgā notika arī starptautisks seminārs «Sabiedrības izpratnes veicināšana par aizsardzību 21. gadsimtā» NATO un programmas «Partnerattiecības mieram» (Pfp) valstīm. Semināra mērķis bija iepazīties ar sabiedriskās domas tendencēm aizsardzības jautājumos un to attīstību pēdējo gadu laikā NATO un Pfp valstīs, dalīties pieredzē par mūsdienu sabiedrības informēšanas taktiku un metodēm, pārrunāt sasniegto un apspriest problēmas sabiedrības informēšanā par aizsardzības un drošības jautājumiem.

Izdoti vairāki informatīvie materiāli — AM 2004. gada publiskais pārskats; latviešu, krievu un angļu valodā izdota fakto lapa par aizsardzības sistēmas 2005. gada budžetu; izdots buklets

Žurnālistu diena Ādažos. 2005. gada augusts.

«Nesprāgušās munīcijas neitralizēšana», aizsardzības sistēmas darbinieku informēšanai izdota rokasgrāmata «Padomi sadarbībai ar plašsaziņas līdzekļiem», angļu valodā sagatavota fakts lapa par Latvijas NBS (*Facts and figures about Latvian National*

Armed Forces), reprezentācijas nolūkiem sagatavots NBS fotoalbums, izdoti 2005. gadā Rīgā notikušā semināra «Sabiedrības izpratnes veicināšana par aizsardzību 21. gadsimtā» materiāli angļu valodā CD formātā.

Aizsardzības ministrijas padotībā esošās iestādes

NBS Rekrutēšanas un atlasēšanas centra pārstāvji izstādē „Skola 2005”. 2005. gada marts.

Militārā dienesta iesaukšanas centrs

Militārā dienesta iesaukšanas centrs (MDIC) 2005. gadā nodrošināja pilsoņu iesaukšanu obligātajā aktīvajā militārajā dienestā un pārbaudīja rezerves karavīru un rezervistu vispārējo piemērotību militārajam dienestam.

Iesaukšanas sistēmu veidoja MDIC un tā teritoriālās struktūrvienības — valsts militārā dienesta Kurzemes, Latgales, Vidzemes un Zemgales pārvalde.

MDIC galvenās funkcijas bija obligātajam militārajam dienestam pakļauto un brīvprātīgo perso-

nu uzskaitē, reģistrācija un iesaukšana.

Lai nodrošinātu galveno funkciju izpildi, centrs veica šādus uzdevumus:

- ▼ organizēja un nodrošināja valsts teritorijā militārajam dienestam pakļauto pilsoņu uzskaiti;
- ▼ plānoja pilsoņu iesaukšanu un iesauca pilsoņus militārajā dienestā;
- ▼ pārbaudīja rezerves karavīru un rezervistu vispārējo piemērotību militārajam dienestam;
- ▼ plānoja rezerves karavīru izmantošanu un nodrošināja mobilizācijas plānā paredzēto rezerves karavīru kvalitatīvu atlasī;
- ▼ identificēja rezerves karavīru kara specialitātes un pielīdzināja tās NBS amatu un specialitāšu klasifikatoram;
- ▼ piedalījās jaunatnes valstiski patriotiskajā audzināšanā;
- ▼ vadīja, koordinēja un kontrolēja valsts militārā dienesta pārvalžu darbu;
- ▼ turpināja uzskaites, reģistrācijas un iesaukšanas rezultātu vienotas datu bāzes izveidošanu u. c.

2005. gadā MDIC teritoriālās struktūrvienības veica 1989. gadā dzimušo LR pilsoņu reģistrāciju; tika reģistrēti 9732 jaunieši.

MDIC ārstu komisijā veselības stāvoklis pārbaudīts 6488 cilvēkiem. Par derīgiem obligātajam aktīvajam militārajam dienestam (OAMD) atzīti 1050 (16,2%) iesaucamie. NBS komplektēšanai 2005. gadā OAMD iesaukti 1073 cilvēki. Par militārajam dienestam padoto personu iesaukšanu dienestā vai iesaukšanas atteikšanu pieņemts 24 491 lēmums.

Saskaņā ar 2003. gadā Saeimā apstiprināto valsts aizsardzības koncepciju, kurā noteikta militārā dienesta profesionālizācijas nepieciešamība, kā arī pildot MK 2003. gada 8. jūlijā sēdes protokolā lēmumā «Par militārā dienesta profesionālizāciju

Psiholoģiskais tests Militārā dienesta iesaukšanas centrā. 2005. gada marts.

Pārrunas Militārā dienesta iesaukšanas centrā. 2005. gada marts.

un atteikšanos no obligātā militārā dienesta» noteikto, līdz 2007. gada 31. janvārim paredzēts MDIC un tā struktūrvienības likvidēt. MDIC funkcijas tiks nodotas NBS Rekrutēšanas un atlases centram, Nodrošinājuma pavēlniecības Medicīnas nodrošinājuma centram un Zemessardzei.

Ņemot vērā MDIC veikšanai deleģēto funkciju apjoma samazināšanos, MDIC un tā struktūrvienību štati 2005. gada laikā samazināti no 276 uz 120 štata vienībām.

Militārās izlūkošanas un drošības dienests

2005. gadā Militārās izlūkošanas un drošības dienests (MIDD) pildīja Valsts drošības iestāžu likumā tam noteiktos uzdevumus:

- ▼ nodrošināja AM, tās padotībā esošās iestādes un NBS ar to darbībai nepieciešamo pretizlūkošanas un izlūkošanas informāciju;
- ▼ veica pasākumus, lai atklātu un sadarbībā ar citām valsts drošības iestādēm novērstu ārvalstu speciālo dienestu, organizāciju vai atsevišķu personu graujošo darbību aizsardzības sistēmā;
- ▼ veica pasākumus, lai aizsargātu valsts noslēpumu AM, tās padotībā esošajās iestādēs un NBS, kā arī kontrolēja to izpildi;
- ▼ pārbaudīja pretendētus, kas vēlas saņemt speciālās atļaujas (licences), kuras izsniedz AM atsevišķu licencēšanai pakļautu komercdarbības veidu veikšanai, kā arī sniedza atzinumus par speciālo atļauju izsniegšanu.

2005. gadā MIDD regulāri sadarbojās ar AM, NBS struktūrām un komercsabiedrībām, līdzdarbojoties komisijās un darba grupās, piedaloties normatīvo aktu izstrādāšanā, sniedzot konsultācijas jautājumos, kas saistīti ar valsts noslēpuma aizsardzību. 2005. gadā ievērojami palielinājies darbu apjoms, kas skar valsts noslēpuma un NATO/ES klasificētās informācijas aizsardzības pasākumus.

Vienlaikus MIDD pildīja arī citus tiesību aktos, starptautiskajos līgumos un citos normatīvajos dokumentos tam noteiktos uzdevumus:

- ▼ ieviesa NATO prasības militārās pretizlūkošanas, izlūkošanas un drošības jomā, kontrolēja to ievērošanu AM, tās padotībā esošajās iestādēs un NBS;

- ▼ analizēja, apstrādāja un realizēja valsts nacionālās drošības interesēm nozīmīgu informāciju;
- ▼ veica personu un telpu atbilstības drošības prasībām pārbaudes AM, tās padotībā esošajās iestādēs, NBS, militārajos objektos, kā arī iestādēs, organizācijās un uzņēmumos (uzņēmēj-sabiedrībās), kuru darbība ir saistīta ar valsts noslēpumu militārās aizsardzības jomā;
- ▼ sadarbībā ar Satversmes aizsardzības biroju veica sākotnējās pārbaudes komercsabiedrībās, kuras pretendē uz industriālās drošības sertifikātu saņemšanu.

Jaunsardzes centrs

Jaunsargu diena Ādažos. 2005. gada aprīlis

Jaunsardze ir jauniešu interešu izglītības forma, kuras mērķis ir jaunatnes izglītošana valsts aizsardzības jomā, patriotisma, pilsoniskās apziņas, biedriskuma, droširdības, fizisko spēju un disciplīnas sekmēšanā. Vienlaikus Jaunsardzes uzdevums ir ieinteresēt jauniešus par militāro dienestu, lai paplašinātu motivēta profesionālā dienesta personālsastāva atlases iespējas.

2005. gadā Jaunsardzes rindās darbojušies 6792 jaunākās un vecākās grupas jaunsargi, no tiem 1572 jaunsargi apvienotajā Rīgas/Zemgales novadā, 1535 — Kurzemes novadā, 1889 — Vidzemes novadā un 1796 — Latgales novadā.

Jaunsardzes galvenie uzdevumi 2005. gadā bija — jaunsargu apmācību programmu izpilde, Jūras spēku jaunsargu apmācību programmas atīstīšana, Gaisa spēku jaunsargu apmācību programmas izstrāde, noteikumu izstrāde par Jaunsar-

Izpletņlēcšanas nodarbības jaunsargiem. 2005. gada septembris.

Jaunsargu virves vilcēju komanda. 2005. gada aprīlis.

dzes centra sadarbību ar NBS vienībām un sadarbības plānošana 2006. gadam, Jaunsardzes padomes nolikuma izstrāde, Jaunsardzes kustības un darbības popularizēšana.

2005. gadā pilnveidots materiālais nodrošinājums Jaunsardzes centra bāzes skolās, izstrādāta un apstiprināta Gaisa spēku jaunsargu apmācību programma, apstiprināti Noteikumi par Jaunsardzes centra sadarbību ar NBS vienībām, paplašināts Jaunsardzes sadarbības partneru loks ar Lielbritāniju.

Jaunsardzes darbības rezultāti 2005. gadā:

- Jaunsardzes galvenajos pasākumos — Jaunsardzes 3. gada apmācību nometnēs, Jaunsardzes

dienā, Jaunsardzes salidojumā, jaunsargu izpletņlēcēju nometnē, Jaunsardzes novadu «Vīru spēlēs», Ziemassvētku kauju atceres un barikāžu pasākumos — piedalījušies 2383 jaunsargi;

- novados notikuši 124 pārgājieni, kuros piedalījušies 3240 jaunsargi, 42 ekskursijas, kurās piedalījušies 1442 jaunsargi, 20 nometnes, kurās piedalījušies 1000 jaunsargi un 177 cita veida pasākumi, kuros piedalījies 7161 jaunsargs;
- 151 jaunsargs piedalījies sadarbības projektos ar Jaunsardzei radniecīgām organizācijām ārējos — Lietuvā, Igaunijā, Zviedrijā u. c. valstīs;
- 288 vecākās grupas jaunsargi nokārtojuši jaunsargu vecākās grupas apmācību komplekso testu un saņēmuši jaunsarga apmācību programmas noslēguma apliecību, kas atbilst NBS karavīru pamatapmācības (KO 11) programmas prasībām (NBS kareivja līmenis).

Aizsardzības īpašumu valsts aģentūra

Aizsardzības īpašumu valsts aģentūra (AĪVA) ir AM padotībā esoša valsts iestāde, kura ir izveidota, lai pārvaldītu AM, tās padotībā esošu iestāžu un NBS darbības nodrošināšanai nepieciešamo nekustamo īpašumu, kā arī veiktu iepirkuma procedūras AM un NBS vienību vajadzībām.

Aģentūras pamatuzdevumi ir apsaimniekot Aizsardzības ministrijas valdījumā esošo nekustamo īpašumu, valsts militārās aizsardzības objektus un valsts aizsardzības vajadzībām nomāto nekustamo īpašumu; organizēt valsts militārās aizsardzības objektu celtniecību; veikt vides aizsardzības pasākumus valsts militārās aizsardzības objektos.

2005. gadā AĪVA ir:

- uzsākusi Valsts investīciju programmas (VIP) līdzekļu apguvi; būvniecībā kopējais apjoms bija ~9,5 milj. latu (t. sk. 0,174 milj. latu no VIP);
- organizējusi 277 iepirkuma procedūras gan par būvniecību un projektēšanu, gan par preču un pakalpojumu iepirkumiem AM un NBS struktūrvienību vajadzībām;
- noslēgusi 42 līgumus par projektēšanas, būvniecības vai remontdarbu veikšanu;

- veikusi būvuzraudzību un minēto līgumu izpildes kontroli, kā arī turpinājusi iepriekšējos gados noslēgto, t. i., pārejošo, līgumu izpildi un kontroli.

2005. gadā nekustamo īpašumu reģistrācijas jomā:

- sastādīti četri nostiprinājuma lūgumi, lai nostiprinātu jaunas tiesības un veiktu pārgrozījumus esošajos zemesgrāmatu ierakstos;
- sagatavoti deviņi Ministru kabineta rīkojumi par nekustamajiem īpašumiem;
- veikta septiņu nekustamo īpašumu pieņemšanas un nodošanas aktu izstrāde;
- sagatavotas 11 AM pavēles par dažādiem nekustamo īpašumu uzskaites, pārvaldīšanas un tiesiskās sakārtošanas jautājumiem;
- izstrādāti 15 atzinumi par citu ministriju sagatavotajiem tiesību aktu projektiem;
- sniegti 29 atzinumi par rajonu un pagastu teritoriālā detālplānojuma izstrādi;
- veikta AM Infrastruktūras padomes sekretariāta funkciju izpilde.

Nekustamo īpašumu apsaimniekošanas jomā 2005. gadā AĪVA ir organizējusi un gatavojusi dokumentāciju piecām AM Nomas līgumu izvērtēšanas komisijas sēdēm.

2005. gada laikā Nekustamo īpašumu apsaimniekošanas nodaļa sadarībā ar AM, NBS un AĪVA struktūrvienībām ir piedalījies sešu AM un NBS valdījumā esošu objektu pārņemšanā AĪVA bilancē un apsaimniekošanā.

Saskaņā ar LR Aizsardzības ministrijas pavēli «Par komisijas izveidošanu NBS NP nekustamo īpašumu un infrastruktūras nodošanai AĪVA bilancē» aģentūras bilancē un apsaimniekošanā līdz 2009. gada 31. decembrim paredzēts pārņemt 106 objektus.

2005. gadā vides aizsardzības jomā:

- nodrošināta dažādu vides aizsardzības pakalpojumu izpilde;
- veikta stratēģisko vides aizsardzības plānošanas dokumentu izstrāde;
- sniegti atzinumi, priekšlikumi un uzziņas par kompetencē esošajiem jautājumiem;
- Vides nodaļas darbinieki piedalījušies iepirkumu komisijās un starptautiskās sanāksmēs, kas saistītas ar vides jautājumiem, kā arī darba uzdevumu veikšanā sadarbojušies ar citām iestādēm un institūcijām.

Valsts aģentūra «Latvijas Kara muzejs»

Valsts aģentūra «Latvijas Kara muzejs» dāvina NBS Nodrošinājuma pavēlniecībai Kara muzeja 2005. gada gadagrāmatu. 2005. gada aprīlis.

Latvijas Kara muzeja darbības mērķis ir Latvijas militārās un politiskās vēstures materiālā un nemateriālā mantojuma saglabāšana un tā izmantošana sabiedrības attīstībai un izglītošanai. Muzejs nodrošina sabiedrībai iespēju iepazīties ar muzeja pastāvīgajām ekspozīcijām un izstādēm, izmantot muzeja krājumu pētniecībai un informācijas iegūšanai par vēstures notikumiem un personībām, saņemt kvalificētu darbinieku konsultācijas, gidu pakalpojumus, izglītoties muzeja rīkotajos pasākumos un nodarbībās.

Muzejam ir filiāle — Ziemassvētku kauju muzejs ar 10,8 ha plašu brīvdabas teritoriju. 2005. gadā tika uzsākts darbs pie Ziemassvētku kauju muzeja brīvdabas fortifikāciju ekspozīcijas veidošanas.

2005. gadā muzeja darba prioritātes bija — ekspozīcijas piedāvājuma paplašināšana, senākās krājuma daļas zinātniskās apstrādes līmeņa uzlabošana, zinātniskā rakstu krājuma sagatavošana un starptautisko sakaru attīstība.

Būtiskākais jauninājums bija ieejas maksas atcelšana par muzeja apmeklējumu no 2005. gada otrā pusgada. Bezmaksas muzeja apmeklējums ļauj mērķtiecīgāk realizēt sabiedrības izglītošanu, kā arī nodrošina vienlīdzību kultūras pieejamībā.

2005. gadā muzeju apmeklēja 57 789 cilvēki, un tas ir par 34,3% vairāk nekā 2004. gadā. Lielākais pieaugums — 54% — bija individuālo apmeklētāju grupā. Par 82%, salīdzinot ar 2004. gadu, pieaudzis arī militārpersonu apmeklējums. Par 8% pieaudzis

ekskursiju skaits — 2005. gadā vadītas 409 ekskursijas, 46 Latvijas skolās muzeja apmeklējums kļuvis par vēstures stundu sastāvdaļu.

Atklāta jauna pastāvīgās ekspozīcijas tēma «Karavīri un karamāksla 9.—16. gs.».

Muzejs pārskata gadā piedāvāja deviņas tēmas, kurās ar interaktīvām metodēm skolēniem tika sniegtas zināšanas par kādu no muzeja ekspozīcijas tēmām. Skolēniem tika organizēts arī konkurss «Pulcējaties zem latviešu karogiem!».

2005. gadā muzeja vēsturisko materiālu krājums papildinājies ar 3912 eksponātiem.

Pieaugusi neekspozētā muzeja krājuma izmantošana individuālajās konsultācijās, dokumentālajās filmās un TV sižetos — 2005. gadā izmantoti 12 298 eksponāti, t. i., 3,5 reizes vairāk nekā 2004. gadā.

Tapuši divi izdevumi — muzeja zinātnisko rakstu krājuma 6. izdevums un katalogs «Latvija un Otrais pasaules karš» latviešu un angļu valodā.

Muzejs organizējis vienu un piedalījies divu starptautisku vēstures konferenču rīkošanā, publicējis 12 zinātniskos rakstus, muzeja darbinieki no lasījuši 52 lekcijas.

Valsts aģentūra «Tēvijas sargs»

Valsts aģentūras «Tēvijas sargs» filmēšanas grupa gatavo kārtējo materiālu. 2005. gada aprīlis.

Valsts aģentūra «Tēvijas sargs» ir AM padotībā esoša iestāde, kurai 2005. gads bija pirmais pilnais kalendārais gads, darbojoties šajā statusā.

Aģentūra par savas darbības prioritātēm 2005. gadā izvirzīja sabiedrības informēšanu par AM, NBS un to struktūrvienību darbību, NBS pro-

fesionalizācijas plāna informatīvu nodrošināšanu, militārā žurnāla «Tēvijas Sargs» izdošanu un citu informatīvo un prezentācijas materiālu sagatavošanu, kā arī ar aizsardzības tematiku saistītu projektu īstenošanu.

2005. gadā aģentūra turpināja izdot militāro žurnālu «Tēvijas Sargs» — vienīgo izdevumu latviešu valodā, kurā ir detalizēta militāra rakstura informācija un vispilnīgākā informācija par aktualitātēm aizsardzības jomā. 2005. gadā sagatavoti un izdoti 12 žurnāla numuri, katrs 5000 eksemplāru tirāžā.

2005. gadā filmēti 229 un fotografēti 214 pasākumi Latvijā un ārvalstīs, nodrošinot nozīmīgāko aizsardzības jomas notikumu video un foto dokumentēšanu. Izpildīti AM un NBS video un foto materiālu pieprasījumi.

Izmantojot uzfilmētos materiālus, ir sagatavoti 12 ikmēneša videoapskati, 10 videomateriāli un piecas videofilmas. Sadarbībā ar SIA «Labvakar» pārraidīšanai sagatavoti 24 militāri patriotiski oriģinālraidījumi «Laiks vīriem?».

Ar videomateriāliem nodrošinātas nacionālās, reģionālās un vietējās televīzijas, kā arī Lielbritānijas telekanāla «Discovery» programma «Zero Hour».

Sadarbībā ar reģionālajām televīzijām Kuldīgā, Liepājā, Rēzeknē un Valmierā izveidoti un pārraidīti 38 raidījumi par valsts aizsardzības tematikas aktualitātēm Latvijas novados — Kurzemē, Latgalē un Vidzemē.

Īstenojot NBS profesionalizācijas plānu, 2005. gadā pēc NBS RAC pasūtījuma organizēta īsmetražas videofilmas «Sekojoš mērķim» uzņemšana.

Lai Rīgas skolas nodrošinātu ar iepriekšējos gados producētām dokumentālajām videofilmām par Latvijas militāro vēsturi, uzsākta sadarbība ar Rīgas domes Izglītības, jaunatnes un sporta departamenta videocentru.

Aģentūra piedalās arī ministrijas rīkoto informatīvo konferenču organizēšanā, kā arī izskata un vērtē iesniegtos sabiedrisko attiecību projektu pieteikumus, kuri pēc izvērtēšanas tiek virzīti gala lēmuma pieņemšanai Sabiedrisko attiecību padomē. 2005. gadā iesniegti un izskatīti 42 sabiedrisko attiecību projekti, uzsākti un realizēti 19 projekti, no tiem — trīs filmas un divi TV raidījumi, trīs konferences un semināri, pieci pasākumi un nometnes, viens konkurss un pieci izdevējdarbības projekti.

krīzes laikā varēs iekļauties Apvienoto operāciju centra (AOC) struktūrā.

NBS Apvienotā štāba funkcionālais iedalījums:

- ▼ NBS attīstības plānošana.
NBS attīstības plānošanu sadarbībā ar Personālsastāva departamentu, Nodrošinājuma departamentu, Finanšu un budžeta plānošanas departamentu organizē Stratēģiskās plānošanas departaments. Šo departamentu pamatuzdevums ir izstrādāt NBS attīstības plānus, nosakot NBS attīstības prioritātes un uzdevumus, personāla politiku, materiāltechnisko līdzekļu un finansiālo resursu izmantošanu;
- ▼ NBS operatīvā plānošana.
NBS operatīvo plānošanu sadarbībā ar Militārās izlūkošanas departamentu un Sakaru un informātikas departamentu nodrošina Operatīvās plānošanas departaments. Šo departamentu galvenais uzdevums ir izveidot un ieviest NBS apakšvienību vadības, kontroles un operāciju plānošanas sistēmu, kā arī nodrošināt NBS kaujas un kaujas atbalsta speciālo jomu/dienestu attīstības plānošanu un darbības koordināciju.

Galvenie NBS štāba darbības rezultāti 2005. gadā:

- ▼ turpināta Sakaru un informācijas pavēlniecības izveide,
- ▼ izplānots personālsastāvs dienestam NATO štābos un ES militārajās pārstāvniecībās (51 karavīrs),
- ▼ izveidots plāns NBS vienību pārējai uz profesionālo militāro dienestu,
- ▼ NBS karavīri sagatavoti dalībai NATO, ES, daudznacionālo spēku, kā arī Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) starptautiskajās operācijās,
- ▼ atbilstoši saņemtajiem lūgumiem izpildīts NATO un programmas «Partnerattiecības mieram» (*PfP*) pasākumu plāns,
- ▼ uzsākta Baltijas sakaru sistēmas (*BALTCCIS*) ieviešana,
- ▼ sāka masveida iznīcināšanas ieroču brīdināšanas sistēmas plāna izstrāde un tā integrācija *BALTCCIS* sistēmā,

- ▼ ieviests sakaru attīstības (*NISA*) projekts, izveidots kopējs NBS elektroniskā pasta un direktoriņu serviss,
- ▼ sākta NBS fiksēto un izvēršamo taktisko sakaru tīklu attīstība;
- ▼ sagatavots uzņēmējvalsts atbalsta (*UVA*) plāns,
- ▼ izstrādāta vienību pārvietošanas koncepcija uz/no operāciju rajona,
- ▼ uzsākta NBS medicīnas punktu sertifikācija,
- ▼ veikta militārā medicīniskā personāla sertifikācija.

Sauszemes spēki

Sauszemes spēki ir viena no NBS galvenajām sastāvdaļām, kuras pamatu veido topošā Kājnieku brigāde. Ilgtermiņa perspektīvā — līdz 2020. gadam — Kājnieku brigāde ir jāattīsta par kaujasspējīgu mehānizēto kājnieku brigādi, kas piedalās valsts teritorijas aizsardzībā un ir spējīga patstāvīgi uzturēt atsevišķas vienības starptautiskajās operācijās.

2005. gadā tika veiksmīgi paveikti darbi, lai no 2006. gada 1. janvāra Sauszemes spēki un Zemessardze varētu pastāvēt kā atsevišķas vienības.

Galvenie Sauszemes spēku (*SZS*) darbības rezultāti 2005. gadā:

- ▼ *SZS* karavīri sagatavoti un nosūtīti *OIF* misijā Irākā,

NBS Sauszemes spēku 1. kājnieku bataljona karavīri nodarbībās Ādažu poligonā. 2005. gada oktobris.

- ▼ atsevišķi SZS karavīri sagatavoti un nosūtīti ISAF misijā Afganistānā,
- ▼ atsevišķi SZS karavīri un speciālisti sagatavoti un nosūtīti KFOR misijā Kosovā,
- ▼ sāka viena vieglo kājnieku bataljonu sagatavošana dalībai NATO vadītajās militārajās operācijās,
- ▼ izstrādāta SZS brigādes nodrošinājuma sistēmas koncepcija,
- ▼ turpināta SZS kājnieku brigādes štāba un štāba rotas personālsastāva atlase un apmācība.

Zemessardze

Zemessardzes galvenie uzdevumi ir pildīt NBS kaujas atbalsta un kaujas nodrošinājuma funkcijas un sniegt atbalstu Sauszemes spēku regulārajām vienībām, veicot valsts sauszemes teritorijas aizsardzību militārā apdraudējuma gadījumā. Zemessardze sniedz atbalstu sabiedrībai, piedaloties krīžu situāciju novēršanā, atbalstot Valsts policiju sabiedriskās kārtības uzturēšanā un apsargājot valsts drošībai svarīgus objektus.

Saskaņā ar NBS vidēja termiņa attīstības plānu tiks turpināta Zemessardzes specializēto bataljonu attīstība: Inženiertehniskais bataljons, Aizsardzības pret masu iznīcināšanas ieročiem bataljons, Pretgaisa aizsardzības bataljons, Artilērijas bataljons un Uzņēmējvalsts atbalsta un apgādes bataljoni.

Pārskata gadā Zemessardze veica vienas profesionālā dienesta rotas atlasī un komplektāciju no ārrindas zemessargiem. Pēc nokomplektēšanas un speciālās apmācības 2005. gada augustā profesionālā dienesta rota tika nosūtīta dalībai starptautiskajā miera nodrošināšanas operācijā Kosovā. Šīs profesionālās dienesta rotas sastāvā bija 77 zemessargi, kuri dienesta pienākumus pilda no pamatdarba brīvajā laikā, un 22 profesionālā dienesta karavīri. Šī bija pirmā reize, kad vienība, kura tika komplektēta no ārrindas zemessargiem, patstāvīgi darbojas starptautiskā operācijā ārpus Latvijas robežām.

2005. gadā 562 zemessargi iesaistījās janvāra vētras seku likvidēšanā, savukārt pavasarī Zemessardze piedalījās plūdu seku likvidēšanā — civiliedzīvotāju evakuācijā bija nodarbināti 11 zemessargi. Sadarbībā ar policiju, iesaistot 188 zemessargus, 2005. gadā 17 reizes tika meklēti pazuduši cilvēki.

ZS 54. ITB mācības Lielvārdē. 2005. gada septembris

Galvenie Zemessardzes (ZS) darbības rezultāti 2005. gadā:

- ▼ uzsākta civilmilitārās sadarbības (CIMIC) funkcionālo speciālistu atlase un datu bāzes izveide,
- ▼ sagatavoti CIMIC speciālisti dalībai NATO operācijās brigādes štāba līmenī,
- ▼ veikta ZS bataljonu specializācija pretgaisa aizsardzības, inženiertehniskajā, artilērijas, aizsardzības pret masu iznīcināšanas ieročiem un uzņemošās valsts atbalsta jomā,
- ▼ sagatavots viens nesprāgušās munīcijas neitralizēšanas vads dalībai NATO vadītajās militārajās operācijās.

2005. gadā Zemessardze Latvijas teritorijā iznīcināja 509 847 nesprāgušus sprādzienbīstamus priekšmetus.

Gaisa spēki

Gaisa spēki veic Latvijas Republikas valsts gaisa telpas novērošanu un kontroli, sniedz pretgaisa aizsardzības atbalstu Sauszemes spēku vienībām, piedalās meklēšanas un glābšanas operācijās virs sauszemes un jūras.

Gaisa spēki veic valsts gaisa telpas novērošanu, izmantojot bruņojumā esošās militārās radiolokācijas iekārtas. Reģionālajā gaisa telpas novērošanas un koordinācijas centrā notiek radaru datu apstrāde no visām trim Baltijas valstīm un veidota atpazītā gaisa telpas aina. Baltijas valstu gaisa telpas

kontroli nodrošina *NATO* gaisa telpas patrulēšanas operācija.

Lai nodrošinātu militāro gaisakuģu lidojumus un to vadību, 2005. gadā sāka ieroču vadības speciālistu sagatavošana Dānijā, Lietuvā, Norvēģijā, Vācijā un lidotāju sagatavošana Ukrainā. Pretgaisa aizsardzības divizona karavīri sāka apmācības kursu par tuvās darbības pretgaisa aizsardzības sistēmām *RBS-70*.

Gaisa spēki, izmantojot aviācijas tehniku, veic meklēšanas un glābšanas darbus Baltijas jūrā, Rīgas

līcī un uz sauszemes. Sadarbībā ar Katastrofu medicīnas centru ar Gaisa spēku helikopteru tiek pārvesti smagi slimie, negadījumos un avārijās cietušie iedzīvotāji no lauku rajoniem uz Rīgas slimnīcām. Gaisa spēku karavīri veic arī pārvadājumus uz Kosovu, nodrošina Valsts prezidentes, Latvijas un ārvalstu augstu amatpersonu vizītes Latvijā un ārpus tās robežām, kā arī atbalsta NBS vienības un Iekšlietu ministriju. Sadarbībā ar Katastrofu medicīnas centru nodrošināta 27 pacientu evakuācija, kā arī veikti septiņi meklēšanas un glābšanas lido-

Gaisa spēku tehnika Lielvārdes lidlaukā. 2005. gada oktobris.

jumi. 255 stundu ilgumā nodrošināti transportēšanas lidojumi AM un NBS vajadzībām, sadarbībā ar Iekšlietu ministriju veikti lidojumi ar kopējo ilgumu 73 stundas, civilmilitārās sadarbības pasākumu ilgums bijis 341 stunda, bet gandrīz 41 stundu veikti VIP pārvadājumi.

2005. gadā sāka dokumentācijas sagatavošana gaisa operāciju centra celtniecības projekta izstrādei.

Galvenie Gaisa spēku (GS) darbības rezultāti 2005. gadā:

- ▼ nodrošināta pieslēgšanās NATO pretgaisa aizsardzības sistēmai (NATINADS),
- ▼ sāka nacionālās gaisa telpas vadības un kontroles procedūru ieviešana,
- ▼ saņemts un GS sastāvā ieviests ceturtais MI-8 helikopters,
- ▼ turpināta Pretgaisa aizsardzības baterijas izveide un apmācība,
- ▼ sāka Taktiskās gaisa kontroles vienības sagatavošana,
- ▼ sāka augstu un ļoti augstu (VHF/UHF) frekvenču radio tīkla «zeme—gaiss—zeme» izveide.

Jūras spēki

Ūdenslīdēju apmācība Baltijas valstu ūdenslīdēju skolā Liepājā.

Jūras spēki pilda krasta apsardzes funkcijas, nesprāgušās munīcijas neitralizēšanas pasākumus jūrā un ostās, Latvijas Republikas jurisdikcijai pakļauto ūdeņu kontroles un aizsardzības uzdevumus, koordinē un veic meklēšanas un glābšanas operācijas jūrā, kā arī piedalās ekoloģisko seku likvidēšanā uz jūras (naftas savākšana) un nodrošina pretmīnu cīņas kuģu sagatavošanu dalībai starptautiskajās operācijās.

Galvenie Jūras spēku (JS) darbības rezultāti 2005. gadā:

- ▼ dalībai NATO vadītajās operācijās sāka kuģa M-03 sagatavošana,
- ▼ naftas savākšanai sāka kuģa A-90 aprīkošana,
- ▼ turpināta ūdenslīdēju komandas izveide,
- ▼ uzstādīta kuģu automātiskās identifikācijas sistēma,

- ▼ turpināta Jūras novērošanas sistēmas attīstība,
- ▼ uzsākta datu bāzes izveide par Latvijas ostās ienākošajiem un no tām izejošajiem kuģiem saskaņā ar *ISPS* kodeksa prasībām.

2005. gadā Jūras spēki ar Baltijas valstu mīnu kuģu eskadras kuģiem piedalījušies 15 starptautiskajās mācībās, kā arī izglābuši jūrā 79 cilvēkus.

Militārā policija

Militārā policija (MP) pilda militārās disciplīnas un likumības nodrošināšanas funkcijas ar izziņas iestādes un operatīvās darbības subjekta tiesībām, sagatavo MP vienības dalībai starptautiskajās operācijās. Tā veic militāro un valsts stratēģiski svarīgo objektu apsardzi, pavada (eskortē) un apsargā militārā transporta kolonnas, militārās kravas, svarīgas valsts un ārvalstu amatpersonas.

2005. gadā MP apsargāja septiņus stacionāros objektus, nodrošināja 217 dažādu veidu eskortus un 24 kārtības nodrošināšanas pasākumus.

Veicot izziņas dienesta darbu, MP 2005. gadā izskatījusi 156 materiālus un ierosinājusi 77 krimināllietas.

Militārās policijas patruļa mācībās «*Baltic Zenith 2005*» Liepājas rajonā, Šķēdē. 2005. gada oktobris.

MP piedalījās arī miera uzturēšanas operācijās: Kosovā — 10 policisti, *EUFOR* starptautiskajā operācijā Bosnijā un Hercegovinā — divi policisti un *KFOR* daudz nacionālo spēku Dānijas bataljona sastāvā (*BALTSQN-12*) — trīs policisti. 2005. gadā tika sagatavots arī MP vads dalībai *NATO* operācijās.

Saeimas un Valsts prezidenta drošības dienests

Saeimas un Valsts prezidenta drošības dienests nodrošina Saeimas deputātu, Saeimas prezidija, Saeimas institūciju (objektu) aizsardzību (apsardzi), kā arī Valsts prezidenta, viņa ģimenes locekļu, Valsts prezidenta kancelejas un Valsts prezidenta rezidences aizsardzību (apsardzi). Tāpat tiek nodrošināta Valsts prezidenta, Saeimas viesu un prezidenta uzaicināto ārvalstu amatpersonu un starptautisko organizāciju pārstāvju apsardze atbilstošā līmenī.

Galvenie Saeimas un Valsts prezidenta drošības dienesta (SVPDD) darbības rezultāti 2005. gadā:

- ▼ turpināta Improvizēto spridzināšanas ierīču neitralizēšanas (ISIN) vada komandu specializācija bioloģisko, ķīmisko, radioaktīvo un zemūdens improvizēto spridzināšanas ierīču neitralizācijā,
- ▼ uzsāktas apmācības ISIN operāciju veikšanai,
- ▼ nodrošināta AM un NBS komandiera uzaicināto ārvalstu amatpersonu un starptautisko organizāciju pārstāvju apsardze.

2005. gadā SVPDD vadīja NBS atbalstu ASV prezidenta vizītei Latvijā, nodrošināja 62 Latvijas amatpersonu ārvalstu vizītes un 22 ārvalstu pārstāvju vizītes Latvijā, kā arī 384 citus pasākumus.

Nodrošinājuma pavēlniecība

Nodrošinājuma pavēlniecība nodrošina centralizētu NBS vienību apgādi ar materiāli tehniskajiem līdzekļiem, materiālu iegādi, uzglabāšanu, apkopi un remontu, personāla un materiāli tehnisko līdzekļu transportēšanu un NBS personāla medicīnisko aprūpi.

Galvenie Nodrošinājuma pavēlniecības darbības rezultāti 2005. gadā:

- ▼ veiktas materiāltechnisko līdzekļu (MTL) iegādes NBS vienībām saskaņā ar 2005. gada centralizēto iepirkumu plānu,
- ▼ uzsākta Pārvietošanas kontroles grupas izveide dalībai starptautiskajās militārajās operācijās NATO spēku sastāvā,
- ▼ sagatavots nacionālā atbalsta elements NBS vienību atbalstam starptautiskajās militārajās operācijās,
- ▼ uzsākta projekta izpilde par personālsastāva deleģēšanu starptautiskajām Jūras spēku vienībām NATO spēku sastāvā,
- ▼ turpināta automatizētās nodrošinājuma informācijas un vadības sistēmas ieviešana,
- ▼ veikta NBS MTL noliktavu tehniskā inventarizācija.

Mācību vadības pavēlniecība

Mācību vadības pavēlniecība nodrošina doktrīnu sistēmas izveidi, izstrādi un ieviešanu NBS, izstrādā atsevišķu spēku veidu vienību un apakšvienību kaujas reglamentus, mācību literatūru, sagatavo mācību programmas, izstrādā vienotas karavīru izglītības un apmācības prasības. Šī struktūrvienība veic arī virsnieku un instruktoru dažāda līmeņa militāro sagatavošanu, kareivju individuālo un speciālo apmācību. Karavīru sagatavošanai pakāpeniski tiek ieviesta simulatoru izmantošana

mācību procesā, savukārt vienlaikus ar virsnieku un instruktoru apmācību plānošanu notiek arī apmācību analīze un kontrole.

Galvenie Mācību vadības pavēlniecības darbības rezultāti 2005. gadā:

- ▼ Nacionālajā aizsardzības akadēmijā apmācīti 362 karavīri, Mobilo strēlnieku bataljonā — 1044 karavīri, Jūras spēku mācību centrā — 504 karavīri, NBS instruktoru skolā — 355 karavīri, Nesprāgušas municijas neitralizēšanas skolā — 429 karavīri, NBS sakaru skolā — 289 karavīri, bet NBS valodu skolā — 481 karavīrs,
- ▼ izpildīta Starptautiskā militārās izglītības un apmācības programma (IMET) — 56 karavīri,
- ▼ nodrošināta 501 karavīra atlase profesionālajam dienestam,
- ▼ sagatavots un apstiprināts NBS Militārās apmācības pagaidu reglaments,
- ▼ izstrādāta rotas līmeņa taktiskā doktrīna,
- ▼ uzsākta bataljona līmeņa taktiskās doktrīnas un pretgaisa aizsardzības doktrīnas izstrāde,
- ▼ sāka NBS vienību kaujas gatavības izvērtēšanas sistēmu (*Combat Readiness Evaluation*) veidošana saskaņā ar NATO Sabiedroto operāciju pavēlniecības starpposma spēku standartiem (*ACO Interim Force Standards*),
- ▼ sāka iegādātā ekipējuma tehniskās dokumentācijas izstrāde, pielāgojot to NBS vajadzībām,
- ▼ sāka speciālo operāciju doktrīnas pārstrādāšana,
- ▼ uzsākta NBS tālmācības centra izveide.

NBS Sauszemes spēku 1.kājnieku bataljona karavīru mācības Ādažu poligonā. 2005. gada oktobris.

